

ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΠΑΠΑΦΗΣ

«Λογικὸν καὶ δύο χεῖρες»

*Αδαμάντιος Κοραῆς

Διὰ τὴν εὐδαιμονίαν οἶουδήποτε ἔθνους ἢ οἰασδήποτε πόλεως ἀναγκαία προϋπόθεσις εἶναι ὁ συντονισμὸς ὅλων τῶν διαθεσίμων πνευματικῶν δυνάμεων καὶ δεξιοτήτων· ἐπίδειξις μόνον σωματικῶν δυνάμεων ἀποτελεῖ πρᾶξιν τυφλὴν καὶ ματαίαν, ὅπως ἐκδήλωσις μόνον πνευματικῶν δεξιοτήτων ἐμφανίζει προσπάθειαν αὐθιδή καὶ προπετῇ. Εἴχε λοιπὸν ἀπόλυτον δίκαιον δ πρῶτος τοῦ ἔθνους μας παιδαγωγός, δ Ἀδαμάντιος Κοραῆς, δταν διεκήρυξτεν ὅτι «λογικὸν καὶ δύο χεῖρες» εἶναι τὰ δργανα τῆς ἔθνικῆς τῶν ‘Ελλήνων εὐδαιμονίας.

Ἐντυχῶς εἶναι προνόμιον τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς νὰ παρατηρῇται ἔκπαλαι ὁ ἐκ μέρους τῶν τέκνων της συντονισμὸς τῶν ἀνωτέρω δυνάμεων καὶ δεξιοτήτων. Πράγματι, ἀνέκαθεν τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος ὑπῆρξε πρότυπον λαοῦ, ἀφιερωθέντος εἰς τὴν καλλιέργειαν καὶ ἀνάπτυξιν τῶν ὑψίστων τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος προϊόντων, τοῦ ἀγαθοῦ, τοῦ ἀληθιοῦ καὶ τοῦ καλοῦ· καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ πόλεμοι, τοὺς δοπίους ἀπὸ τῶν μυθικῶν χρόνων διεξήγαγε καὶ ἔξακολουθεῖ καὶ σήμερον ἔτι νὰ διεξάγῃ, ὡς μοναδικὸν ἐλατήριον εἶχον καὶ ἔχουν τὴν ἀπελευθέρωσιν ὑποδούλων τέκνων, ὡς κύριον δὲ σκοπὸν ἔθεσαν καὶ θέτουν τὴν ἔξαπλωσιν τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, ἀναγκαίου βάθρου διὰ τὴν ἄνθησιν τῶν ὑψηλοτέρων ἰδεῶν καὶ ἀρετῶν. Ἄλλὰ δὲν περιωρίσθησαν μόνον εἰς τὸν πνευματικὸν τομέα οἱ “Ἐλληνες καθ’ ὅλην τὴν μακραίωνα ἴστορικὴν σταδιοδομίαν των. Ζῶντες εἰς χώραν πετρώδη, πτωχὴν καὶ ἔηροάν, ἔνθα βρέχει, δταν πρόκειται νὰ βλάψῃ, καὶ δὲν βρέχει, δταν πρόκειται νὰ ὀφελήσῃ, ἀποτελοῦντες δ’ ἐν ταῦτῷ λαὸν χωρὶς χῶρον, δὲν ἔδιστασαν νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν γενέτειράν των καὶ νὰ καταφύγουν εἰς ξένην, ἐνίστετε ἀφιλόξενον, χώραν, ὅπου ἐν μέσῳ μυρίων κινδύνων, κόπων καὶ προσπαθειῶν προσεπάθησαν καὶ προσπαθοῦν ν’ ἀξιοποιήσουν τὰς πνευματικὰς καὶ σωματικὰς δυνάμεις καὶ δεξιότητάς των καὶ ν’ ἀποκτήσουν τὰ ὑλικὰ ἐκεῖνα ἀγαθά, ἥ ἀπόκτησις τῶν δοπίων ἐν τῇ πατρίδι των τοῖς ἐφαίνετο προβληματική, ἀν μὴ ἀδύνατος. Είναι τῷ ὅντι ἀφάνταστοι αἱ στερήσεις καὶ αἱ ταπεινώσεις, τὰς δοπίας ὑπέστησαν καὶ ἔξακολουθοῦν νὰ ὑψίστανται οἱ “Ἐλληνες ἐν

τῇ ξένῃ, ἀσκοῦντες τὰ ποικιλώτερα καὶ παραδοξότερα τῶν ἐπαγγελμάτων.

Ἄλλὰ τὸ θαυμαστότερον χαρακτηριστικὸν ὅλων αὐτῶν τῶν προσπαθειῶν καὶ ἐπιδιώξεων, τὸ ὄποιον μεταξὺ ὅλων τῶν ἄλλων λαῶν παρατηρεῖται κυρίως καὶ κατ' ἔξοχὴν παρὰ τοῖς "Ἐλλησιν, εἶναι ἡ φιλοδοξία των νὰ διαθέτουν τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς οὔτω σκληρῶς ἐν τῇ ξένῃ ἀποκτηθεῖσης περιουσίας των εἰς δημιουργίαν ἔργων εὑποιεῖας τόσον ἐν τῇ γενετείρᾳ των ὅσον καὶ εἰς ἄλλα σημεῖα τῆς χώρας των. Σχεδὸν ὅλα τὰ μεγάλα ἴδρυματα, ἀτινα κοσμοῦν τὴν πρωτεύουσαν καὶ πολλὰς ἄλλας πόλεις τῆς Ἐλλάδος, ἀνηγέρθησαν καὶ ἐν πολλοῖς λειτουργοῦν δαπάναις τῶν ἐν τῇ ξένῃ σκληρῶς μοχθησάντων καὶ πλουτισάντων μεγάλων ἐθνικῶν εὐεργετῶν. Ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἴδρυματα κωμοπόλεων καὶ χωρίων τῆς Ἐλλάδος ἐδημιουργήθησαν καὶ λειτουργοῦν διὰ δωρεῶν ξενιτευμένων τέκνων τῶν κωμοπόλεων τούτων καὶ χωρίων.

Ο καθόλου λοιπὸν Ἑλληνικὸς πολιτισμός, ὅστις ἦνθησε κατὰ διαφόρους τῆς ἀρχαιότητος ἐποχὰς καὶ ἔξακολουθεῖ καὶ κατὰ τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους ν' ἀνθῆ, εἶχε μὲν καὶ ἔχει τὸ σπέρμα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γῆν, περιβαλλομένην καὶ διαυλακουμένην ὑπὸ πλουσίων εἰς ποικιλίαν καὶ χάριν τοπείων, ἐν ταῦτῷ δὲ καὶ προνομιοῦχον κλῆμα καὶ θαυμάσιον οὐρανὸν διαθέτουσαν, τὰ ὑλικὰ δμῶς ἀγαθά, ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν τῆς ἀρτίας βλαστήσεως, ἀφθόνου ἀνθήσεως καὶ πλουσίας συγκομιδῆς, ἥντλει οὕτος ἀπὸ τὰς εὐφόρους ἀποικίας καὶ ἔξαλολουθεῖ καὶ σῆμερον ν' ἀντλῆ ἀπὸ τὴν ἀστείοτετον γενναιοδωρίαν τῶν ξενιτευμένων Ἐλλήνων.

Τὸ ἀθάνατον δμῶς Ἑλληνικὸν πνεῦμα δὲν εἶναι διόλου ἐγωϊστικόν. "Ολοι σχεδὸν οἱ Ἐλληνες, οἵτινες ἐπλούτισαν καὶ ἔξακολουθοῦν νὰ πλουτίζουν ἐν τῇ ξένῃ, ἀτενίζοντες μὲ ἐμπρακτὸν νοσταλγίαν πρὸς τὴν γενέτειραν καὶ τὸ ἔθνος των, δὲν λησμονοῦν καὶ τὴν χώραν, ἐν τῇ δποίᾳ ἔδρασαν καὶ ηγετύχησαν. Ἀνεξαρτήτως λοιπὸν τῶν ἄλλων ὀφελειῶν, τὰς δποίας διὰ τῆς δξεδεοκείας, τῆς ἐργατικότητος καὶ τῆς δραστηριότητός των παρέχουν εἰς τὴν δευτέραν αὐτὴν πατρίδα των, δταν ἔλθῃ τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου νὰ διαθέσουν τὴν περιουσίαν των ἥ τμῆμα αὐτῆς διὰ δωρεάς, κατανέμουν ταύτας ἐν ἀγαστῇ δικαιοσύνῃ καὶ ἐντιμότητι εἰς ἀμφοτέρας τὰς πατρίδας των. Τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι διόλου ἐκπληκτικόν. Εἶναι ἡ μοῖρα καὶ τὸ προνόμιον τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς νὰ διαθέτῃ τὸ πνεῦμά της ὅλως ἀφιλοκερδῶς διὰ τὸν ἐκπολιτισμὸν τῶν ἄλλων λαῶν καὶ νὰ χύνῃ ἀδιστάκτως τὸ αἷμά της διὰ τὴν ἔλευθερίαν ὅλων τῶν ἀνθρώπων. Καὶ δταν οὐδεμία τηροῦται φειδῶ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ αἵματος διὰ τὸν ἐκπολιτισμὸν καὶ τὴν ἔλευθερίαν τῶν ἄλλων λαῶν, εἶναι φυσικὸν ἡ ἴδια τακτικὴ ν' ἀκολουθῆται καὶ κατὰ τὴν διάθεσιν ὑλικῶν ἀγαθῶν.

Υπὸ τῶν σκέψεων καὶ ἴδεων τούτων ἐμφορουμένη καὶ ἡ Ἐταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν καὶ θέτουσα δς προϋπόθεσιν τῆς πραγματοποιήσεως

τῶν καταστατικῶν ἐπιδιώξεων καὶ προσπαθειῶν της τὸν τοῦ ἀθανάτου Κοραῆ ἀφορισμὸν «Δογικὸν καὶ δύο χεῖρες», φιλοδοξεῖ δπως γνωρίσῃ εἰς τὸ μακεδονικὸν κοινὸν καὶ εἰς ὅλους τοὺς ἄλλους "Ελληνας τοὺς Μακεδόνας ἐκείνους, οἵτινες εἴτε διὰ τοῦ πνεύματός των εἴτε διὰ τῶν χρηματικῶν δωρεῶν των ὡφέλησαν τὴν Μακεδονίαν καὶ δλόκληρον τὴν Ἑλλάδα, τιμήσαντες οὕτω τὸ μακεδονικὸν ὄνομα.

Πρὸς πραγματοποίησιν τῆς ἀρχῆς ταύτης ἐνεφανίσαμεν μέχρι σήμερον διὰ δημοσιευμάτων τῆς 'Εταιρείας μας τὴν ἔθνωφελῆ δρᾶσιν δύο διακεκριμένων πνευματικῶν τέκνων τῆς Μακεδονίας, τοῦ ἐκ Μοναστηρίου Πετρού Παπαγεωργίου καὶ τοῦ ἐκ Βεροίας Δημητρίου Βικέλα. Διὰ τῆς παρούσης μελέτης θὰ παρουσιάσωμεν τὸ ἀγαθοεργὸν ἔργον ἐνὸς ἄλλου Μακεδόνος, τοῦ ἀειμνήστου Θεσσαλονικέως Ἰωάννου Παπαφῆ, ἥ μεγαλοδωρία τοῦ δποίου ἐπροίκισε τὴν μακεδονικὴν πρωτεύουσαν μὲ τὸ ἔθνικώτατον καὶ κοινωφελέστατον ἴδρυμα, τὸ δποῖον φέρει τὸ ὄνομά του καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως, ἔνθα εἰργάσθη καὶ ἐπλούτισεν.

* * *

'Ο 'Ιωάννης Νικόλαος Παπαφῆς ἐγεννήθη τῷ 1792 ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐκ πατρὸς μὲν Νικολάου Παπαφῆ, ἐμπόρου, ἐκ μητρὸς δέ, ἐλκούσης τὸ γένος ἀπὸ τὸν ὄνομαστὸν τῆς Θεσσαλονίκης οἰκον τοῦ Δ. 'Αναστάση, παιδιόθεν δ' ἔτυχε ἐπιμεμελημένης ἀγωγῆς καὶ ἵσχυρᾶς συγγενικῆς προσπασίας.

Ἀποπερατώσας ἐν τῇ γενετείρᾳ του τὰς ἐγκυκλίους σπουδάς του, ἀνεγώρησε τῷ 1808 εἰς ἡλικίαν 16 ἐτῶν εἰς Σμύρνην, ἔνθα ἤσκει τὸ ἐμπόριον δι πατήρ του Νικόλαος Παπαφῆς. Μετὰ διετῆ σχεδὸν παρὰ τῷ πατρὶ του διαμονήν, παρὰ τῷ δποίῳ ἐξησκήθη ἀρκούντως εἰς τὰ ἐμπορικά, ἀνεχώρησεν ἐκ Σμύρνης καὶ μετέβη τῷ 1810 εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ἔνθα προσελήφθη καὶ εἰργάσθη εἰς τὸ ἐμπορικὸν κατάστημα τοῦ θείου του Ἰωάννου Δ. 'Αναστάση. 'Ο τελευταῖος, ἐκτιμήσας τὴν ἴδιοφυίαν, τὴν δραστηριότητα καὶ τὸ οἰκονομολογικὸν πνεῦμα τοῦ ἀνεψιοῦ του, ἀπέστειλεν αὐτὸν κατὰ τὸ ἴδιον ἔτος εἰς τὴν τότε ἀκμάζουσαν ἐμπορικὴν καὶ ναυτικὴν νῆσον Μελίτην (Μάλταν).

'Ἐν Μελίτῃ δ' Ἰωάννης Ν. Παπαφῆς ἐπεδόθη εἰς τὸ ἐμπόριον, ἀναλαβὼν καὶ τὴν τροφοδοσίαν τοῦ ἀγγλικοῦ στόλου τῆς Μεσογείου. Πεποικισμένος μὲ δξυδέρχειαν, φιλοπονίαν καὶ ἐμπορικὸν πνεῦμα, τὸ δποῖον διαφαίνεται καὶ ἀπὸ τὸν τρόπον, καθ' ὃσον συνέταξε τὰς διαθήκας του, ἐπλούτισε μεγάλως καὶ ἀπέβη ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων οἰκονομικῶν παραγόντων τῆς ἐν λόγῳ νῆσου.

'Ο 'Ιωάννης Ν. Παπαφῆς παρέμεινεν ἐν Μελίτῃ μέχρι τοῦ τέρματος τῆς ζωῆς του, διελθὼν τὰ τελευταῖα ἔτη αὐτῆς εἰς τὸ Ραμπάτο τῆς Νοτάμπηλε (Μάλτας), ἔνθα καὶ ἐτελεύτησε ἀτεκνος τὴν 16ην Φεβρουαρίου 1886 εἰς

ήλικίαν 94 ἑτῶν. Κατὰ παραγγελίαν του ἐπὶ τῆς καλυψάσης τὸν τάφον του πλακός ἔχαράχθη ἡ ἀκόλουθος ἐπιγραφή:

ΕΝΤΑΥΘΑ ΚΕΙΤΑΙ ΙΩΑΝΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΑΠΑΦΗΣ
ΓΕΝΝΗΘΕΙΣ ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ Τῷ 1792
ΕΛΘΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΑΛΤΑΝ Τῷ 1810
ΚΑΙ ΑΠΟΘΑΝΩΝ Τῇ 16ῃ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1886.

ΔΩΡΕΑΙ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΠΑΠΑΦΗ

‘Ο φιλόπατρις καὶ φιλογενὴς Ἰωάννης Ν. Παπαφῆς, μολονότι παιδιόθεν ἔξενιτεύθη καὶ παρέμεινεν ἔκτοτε ἐν τῇ ξένῃ, οὐδέποτε ἐλησμόνησε τὴν γενέτειράν του Θεσσαλονίκην. Φύσει μετριόφρων καὶ σοβαρός, ἀποφεύγων δ’ αὐστηρῶς τὸν θόρυβον, τὰ ἐγκώμια καὶ τὰ ψυμάματα, ἐπανειλημμένως ἀπέστειλε σημαντικὰ ποσὰ εἰς τὴν γενέτειραν πόλιν διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν σχολείων, νοσοκομείων καὶ ἄλλων εὐαγῶν ἰδρυμάτων αὐτῆς, κρύπτων πάντοτε ἐπιμελῶς τὰς ἀγαθοεργίας του δπισθεν τῆς ἀνωνυμίας. Εἰς τὰς δημοσιευμένας κατωτέρω διαθήκας τοῦ ἀειμνήστου Θεσσαλονικέως μνημονεύονται αἱ ἀνωτέρω πρὸς τὰ εὐαγῆ τῆς γενέτειρας του ἰδρύματα δωρεάί, ὃς καὶ ἡ πρὸς τὸ ἐν Ἀθήναις «’Ορφανοτροφεῖον Χατζηκώστα».

‘Η γενναιόδωρος ὅμως διάθεσις τοῦ ἀειμνήστου τέκνου τῆς μακεδονικῆς πρωτευούσης ἐκδηλοῦται ἐναργέστατα διὰ τῶν δύο κατωτέρω δημοσιευμένων διατηκῶν του. “Ἐνα καὶ μόνον διακαῆ καὶ κρύφιον πόθον ἔχων, πῶς νὰ δυνηθῇ νὰ ἔξυπηρετήσῃ τὰς κοινωνικὰς ἀνάγκας τῆς γενέτειρας του, φαίνεται δτι ἀρχῆθεν συνέλαβε τὴν ἰδέαν ἰδρύσεως ὁρφανοτροφείου πρὸς προστασίαν καὶ περίθαλψιν τῶν ἀποκλήρων τῆς τύχης καὶ ἐγκαταλειμμένων ἐλληνοπαίδων, ἀτινα διέτρεχον τὸν κίνδυνον διαφθορᾶς καὶ ἀπωλείας ἐκ τῆς σαγηνεύσεως ὑπὸ τῶν τότε μετὰ μεγάλης ἐνεργητικότητος δρωσῶν ἔνικῶν καὶ ἀνθελληνικῶν προπαγανδῶν. Φοβούμενος ὅμως μήπως ἡ ἐπιτόπιος τουρκικὴ ἀρχὴ παρεμβάλῃ πρὸς τοῦτο προσκόμματα, ἀπεφάσισε νὰ ἴδρυσῃ ἐν Θεσσαλονίκῃ γηροκομεῖον ὑπὸ τὸ δόνομα «Γηροκομεῖον Μελίτη», ἀναγράψας τὰς σχετικὰς διαθέσεις του ἐν τῇ ἀπὸ 28ης Νοεμβρίου 1883 δευτέρᾳ διαθήκῃ του, τῆς πρώτης ὑπὸ ἡμερομηνίαν 18 Ἀπριλίου 1879 διαθήκης του ἀναγραφούσης τὰς δωρεάς του ὑπὲρ τῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων καὶ τοῦ ‘Ελληνικοῦ νοσοκομείου τῆς Θεσσαλονίκης.

Κατωτέρω δημοσιεύονται αἱ δύο διαθῆκαι τοῦ ἀειμνήστου Ἰωάννου Ν. Παπαφῆς καὶ αἱ ἐπίσημοι πράξεις τῆς ἀποσφραγίσεως αὐτῶν, εὐγενῶς προσφερθεῖσαι μοι ὑπὸ τοῦ κ. Ἰωάννου Τάρη, μέλους τῆς διοικητικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Χαρισείου Γηροκομείου Θεσσαλονίκης, εἰς τὸ βιβλίον τῶν κωδίκων τοῦ ὅποιου εἶναι αὗται ἀναγεγραμμέναι ἐν Ἰταλικῇ καὶ ἐλληνικῇ γλώσσῃ.

Η ΑΠΟΣΦΡΑΓΙΣΙΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΠΑΠΑΦΗ

Σήμερον τῇ ἔνδεκάτῃ Μαρτίου τοῦ 1886 ἐνώπιον τοῦ ἐνδοξωτάτου¹ Κυρίου Λορέντζου Χυετεβ, διδάκτορος τὰ νομικὰ καὶ δικαστοῦ τῆς Α. Μεγαλειότητος καὶ ἐνώπιον ἐμοῦ Ἀχιλλέως Μιχάλεφ, δημοσίου Συμβολαιογράφου, κατοικοῦντος καὶ ἐργαζομένου ἐν Βαλέττᾳ τῆς νήσου Μελίτης, καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν ὑπογεγραμμένων μαρτύρων, ἔχοντων τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα, παρουσιάσθη αὐτοπροσώπως δ Κύριος Ἰωσὴφ Γαουδέντιος Δεμπόνος, διδάκτωρ τῆς Ἰατρικῆς, υἱὸς τοῦ μακαρίου Φιλίππου Νικολάου, γεννηθεὶς ἐν Casale Zebbug, καὶ κατοικῶν ἐν Ῥαβάτῳ τῆς Μελίτης, γνωστὸς ἐμοὶ τῷ Συμβολαιογράφῳ ἐν τῇ ἰδιότητι αὐτοῦ ὡς εἰδικοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Κυρίας Βινκεντίας, χήρας τοῦ Κυρίου Ἰωάννου Νικολάου Παππαφῆ, θυγατρὸς τοῦ μακαρίου Κυρίου Λορέντζου Ἀκονιλίνα, γεννηθείσης ἐν Κορσικῇ καὶ κατοικούσης ἐν Ῥαβάτῳ τῆς Μελίτης, διορισθεὶς τοιοῦτος δι’ ἴδιωτικοῦ ἐγγράφου τῆς 2ας τρέχοντος Μαρτίου ἐπισυνημμένου ἐνταῦθα πρὸς φύλαξιν.

Ἐπειδὴ τῇ 16ῃ παρελθόντος Φεβρουαρίου (1886) ἔξεμέτρησε τὸ ζῆν δὲ ἀνω εἰρημένος Κύριος Ἰωάννης Νικολάου Παππαφῆ, εὗπορος, υἱὸς τοῦ μακαρίου Νικολάου, γεννηθεὶς ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ νῦν διαμένων εἰς τὸ ὄνθεν Ῥαβάτον, δστις εἶχεν ἔγχειρίσει εἰς ἐμὲ Συμβολαιογράφον δύο μυστικὰς διαθήκας του, τὴν μὲν τῇ 18ῃ Ἀπριλίου 1879, τὴν δὲ ἐτέραν τῇ 28ῃ Νοεμβρίου 1883, αἵτινες παρουσιάσθησαν ὑπὸ ἐμοῦ εἰς τὸ ὄνθεν Δικαστήριον, ἥ μὲν πρώτη τῇ 19ῃ Ἀπριλίου 1879, ἥ δὲ δευτέρα τῇ 1ῃ Δεκεμβρίου 1883, διὰ ταῦτα ἥ ὁνθεῖσα Κυρία Βινκεντία χήρα Παππαφῆ παρουσίασε τῇ 26ῃ παρελθόντος Φεβρουαρίου αἵτησιν πρὸς τὸ εἰρημένον Δικαστήριον ἔξαιτουμένη, ἵνα τὸ Δικαστήριον εὐαρεστηθῇ καὶ δοίσῃ τὴν ἡμέραν, ὕδραν καὶ τόπον πρὸς ἀποσφράγισιν καὶ δημοσίευσιν τῶν προειρημένων δύο μυστικῶν διαθηκῶν τοῦ εἰρημένου Κυρίου Ἰωάννου Νικολάου Παππαφῆ, ἀφοῦ πρότερον ἐκτελεσθῶσιν αἱ τοῦ νόμου διατάξεις. Τὸ Δικαστήριον συνεπίᾳ τῆς αἰτήσεως ταύτης διὰ τῆς ἀπὸ 27 παρελθόντος Φεβρουαρίου ἀποφάσεώς του ὕδραν διὰ τὴν ἀποσφράγισιν ταύτην καὶ δημοσίευσιν τὴν σήμερον 11ην Μαρτίου 1886, 9ην ὕδραν π.μ. ἐν τῷ εἰρημένῳ δευτέρῳ τμήματι, (ἵνα ἥ δημοσίευσις γίνη ὑπὸ ἐμοῦ τοῦ ὑποφαινομένου Συμβολαιογράφου) διατάσσον, ἵνα οἱ γνωστοὶ ἐνδιαφερόμενοι κληθῶσι διὰ κλήσεως, οἱ δὲ ἄγνωστοι καὶ τυχὸν ἐνδιαφερόμενοι δι’ εἰδοποιήσεως. ‘Η ὁνθεῖσα διμιώς κυρία Βινκεντία Παππαφῆ διὰ τῆς ἀπὸ 3 τρέχοντος Μαρτίου ἀναφορᾶς τῆς ἐδήλωσεν ὅτι ἔξαιρουμένης αὐτῆς, δὲν ὑπάρχουσιν ἄλλοι γνωστοὶ ἐνδιαφερόμενοι ἵνα κληθῶσι διὰ κλήσεως.

¹ Διετηρήθη πιστῶς ἥ ὁρθογραφία τῶν κειμένων.

Αφοῦ ἐσήμανεν ἡ ἀνω εἰρημένη ὥρα καὶ κατὰ τὸ ἀριθμὸν 545 τῶν δογανικῶν νόμων καὶ τῆς πολιτικῆς Δικονομίας ἔξηκοιβώθησαν ὑπὸ τοῦ εἰ- οημένου Κυρίου Δικαστοῦ Δρος Λορέντζου Χυερεβ καὶ τοῦ παρὰ τῷ αὐτῷ Δικαστηρίῳ Ἀρχειοφύλακος Κυρίου Πέτρου Μομπαλάου Δὲ Πίρο αἱ σφρα- γίδες τοῦ πρακτικοῦ τῆς παραδόσεως τῶν προαναφερθεισῶν δύο μυστικῶν Διαθηκῶν τοῦ εἰρημένου Κυρίου Ιωάννου Ν. Παππαφῆ, αἵτινες εἶχον τεθῆ ὑπ’ αὐτοῦ τοῦ Δικαστοῦ Κυρίου Χυερεβ καὶ τοῦ ἀποθανόντος ἥδη Συμβο- λαιογράφου Κυρίου Μιχαὴλ Λαρόζα, ἄλλοτε ἀρχειοφύλακος παρὰ τῷ αὐτῷ Δικαστηρίῳ, ἥνοιχθησαν αἱ ἀνωτέρω μνημονευθεῖσαι δύο μυστικαὶ Διαθῆ- και ὑπὸ τοῦ εἰρημένου ἀρχειοφύλακος Κυρίου Μομπαλάου Δὲ Πίρο, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ εἰρημένου δικαστοῦ Κυρίου Χυερεβ, καὶ ἀκολούθως ἐδημο- σιεύθησαν διαδοχικῶς ὑπ’ ἐμοῦ τοῦ ὑπογεγραμμένου Συμβολαιογράφου ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν προαναφερθέντων Δικαστῶν Κυρίου Χυερεβ καὶ Βον ἀρχειο- φύλακος καὶ τῶν κάτωθι ἀναφερομένων καὶ προσπογεγραμμένων μαρτύρων. Μετὰ τὸ πέρας τῆς δημοσιεύσεως ταύτης ὁ αὐτὸς κύριος ἀρχειοφύλαξ ἐνε- χείρισεν ἐμοὶ τῷ Συμβολαιογράφῳ τὰς εἰρημένας δύο μυστικὰς Διαθῆκας ἐξ ὧν ἡ μὲν παρουσιασθεῖσα τῇ 19ῃ Ἀπριλίου 1879 περιλαμβάνει δώδεκα χειρογράφους σελίδας, ἡ δὲ παρουσιασθεῖσα τῇ 1ῃ Δεκεμβρίου 1883 περιέ- χει εἰκοσιτέσσαρας γεγραμμένας σελίδας· συγχρόνως ὁ ἀρχειοφύλαξ μοὶ ἐνε- χείρισεν ὡσαύτως τὸ περικάλυμμα τῶν εἰρημένων δύο μυστικῶν Διαθηκῶν μὲ τὸ πρακτικὸν τῆς παραδόσεως καὶ σημείωσιν τῆς παρουσιάσεως γεγραμ- μένην ἐπὶ τοῦ περικαλύμματος, ἐγὼ δὲ παρέλαβον καὶ συνῆψα εἰς τὴν πα- ροῦσαν πρᾶξιν αὐτὰς τὰς δύο μυστικὰς διαθῆκας, μετὰ τοῦ σχετικοῦ περι- καλύμματος περιβάλλων αὐτὰς τὸν δημόσιον τύπον.

Ἡ παροῦσα πρᾶξις ἐγένετο, ἐδημοσιεύθη καὶ ἐλήφθη ὑπ’ ἐμοῦ (μετὰ προηγούμενην διαβεβαίωσιν τοῦ ἐμφανισθέντος Δρος Κου Ἰωσὴφ Γαουδέν- τοι Δεμπόνο περὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος τῆς ὁρθείσης πράξεως), ἐν Μελίτῃ τῇ πόλει Βαλλέττᾳ, ἐν τῇ αἰθουσῇ τοῦ εἰρημένου δευτέρου τιμάτος τοῦ Πολιτι- κοῦ δικαστηρίου, ἐν τῷ Καταστήματι τῶν δικαστηρίων ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Εἰ- σαγγελέως Ἐμμανουὴλ Βόρζ, υἱοῦ τοῦ μακαρίτου Πέτρου, γεννηθέντος ἐν Βαλλέττᾳ καὶ κατοικοῦντος ἐν Φλωριάνε, καὶ τοῦ Βικεντίου Παύλου Attard, γραφέως, υἱοῦ τοῦ μακαρίτου Λουΐτζη, γεννηθέντος καὶ διαμένοντος ἐν Βαλ- λέττᾳ, μαρτύρων, οἵτινες κατὰ τὸ λέγειν των δὲν συνδέονται δι’ οὐδεμιᾶς συγγενείας πρὸς ἐμὲ τὸν Συμβολαιογράφον ἥ τὸν ἐμφανιζόμενον καὶ οὐδα- μῶς ἀποκλείονται ὑπὸ τοῦ νόμου. (ὑπογεγραμμένοι) Δρος Ἰωσὴφ Γαουδέν- τοις Δεμπόνος.— Π. Λ. Βόρζ Ἐμμανουὴλ, μάρτυς,— V. P. Attard, μάρ- τυς.— Ἀχιλλεὺς Μιχάλεφ, δημόσιος Συμβολαιογράφος.

ΔΙΑΘΗΚΗ ΠΡΩΤΗ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΠΑΠΠΑΦΗ

‘Ο ὑποφαινόμενος Ἰωάννης Νικολάου Παππαφῆς διὰ τῆς παρούσης

ἀνακαλῶ τὴν κατὰ τὴν 24ην Δεκεμβρίου 1842 παρὰ τῷ Συμβολαιογράφῳ
 ’Ιωσήφ Ραφαὴλ Πορτέλῃ γενομένην δωρεὰν πρὸς ὄφελος τῆς Βινκεντίας
 ’Ακουιλίνα ἥδη σιζύγου μου. ³ Ανακαλῶ προσέτι πᾶσαν Διαθήκην ἢ πρᾶξιν
 ἀνακλητέαν, ἥν ἔκαμα μέχρι τοῦδε. Δηλῶ δ' ὅτι ἡ τελευταία θέλησίς μου
 περιλαμβάνεται ἐν τῇ παρούσῃ διαθήκῃ.

I. Κληροδοτῶ τῇ ὁμηρίᾳ Βινκεντίᾳ, τριφερῷ συζύγῳ μου, ἐν πλήρει
 καὶ ἀπολύτῳ ἴδιοκτησίᾳ πᾶν ὃ, τι ἐκ τῆς περιουσίας μου θὰ εὑρεθῇ, κατὰ
 τὸν θάνατόν μου, ἐν τῇ οἰκίᾳ μου ἐν Βαλλέττα ἢ ἐν τῇ ἐν Notabile, ὃπου
 κατοικῶ νῦν, ἢ ἐν πάσῃ ἄλλῃ οἰκίᾳ, ἥν ἔχω ἢ κατοικῶ κατὰ τὴν ὁμηρίαν
 ἐποχήν, δηλῶ δὲ ὅτι τὸ κληροδότημα τοῦτο περιλαμβάνει ἐκτὸς δλων τῶν
 ἄλλων κινητῶν, ὁσαίτως τὰ χρήματα, ἅτινα ενδίσκονται, τοὺς πολυτίμους
 λίθους καὶ τὰ ἐκ πολυτίμων μετάλλων πράγματα, δι' οἵανδήποτε χρῆσιν καὶ
 ἂν εἶναι προωρισμένα, καθὼς καὶ τοὺς πολυτίμους λίθους καὶ τὰ ἐκ πολυτί-
 μου μετάλλου ἀντικείμενα, ἅτινα ενδίσκονται προσωρινῶς ἐκτὸς τῆς οἰκίας·
 δὲν περιλαμβάνονται δόμως μεταξὺ τούτων οἱ τίτλοι τῶν δανείων καὶ τὰ σχε-
 τικὰ ἔγγραφα καὶ βιβλία τῶν ὑποθέσεών μου. ⁴ Επιθυμῶ ἵνα οἱ τίτλοι οὗ-
 τοι, ἔγγραφα καὶ βιβλία περιέλθωσιν εἰς τὴν κατοχὴν τῶν κατωτέρω ἀναφε-
 ρούμενων ἐκτελεστῶν μου, δόσον δὲ ἀφορῷ τὰ ἔγγραφα ταῦτα καὶ βιβλία ἐπι-
 θυμῶ, ἵνα οἱ ἐκτελεσταὶ μου, ἀφοῦ ἐκτελέσωσι τὴν παρούσαν διαθήκην, πα-
 ραδώσωσιν αὐτὰ εἰς τὸν ⁵Αντώνιον Κανέλλην, ἀνεψιόν μου, υἱὸν τῆς μακα-
 ρίτιδος ἀδελφῆς μου Μαρίας ἐκ τοῦ δευτέρου γάμου της.

II. Κληροδοτῶ κατὰ δευτέρου λόγον τῇ ὁμηρίᾳ συζύγῳ μου Βινκεντίᾳ
 τὴν νομήν τῶν ἔξης πραγμάτων, ἐφ' ὃσον ζῆ ἢ ιδία.

Τὰ εἰσοδήματα τῶν ἀκινήτων τῶν κειμένων ἐν Βαλλέττα, Starda, Mer-
 cantī καὶ συνισταμένων ἀπὸ μίαν οἰκίαν καὶ ἐκ διαφόρων ἐσογείων καὶ μα-
 γαζείων φερόντων τὸν ἀριθμὸν 170.—170 D.—171.—172 καὶ 172 D.

Τὰ εἰσοδήματα ἢ τοκομερίδια 10.000 λιρῶν στερλινῶν, παγίου ἀγ-
 γιλικοῦ χρέους 3 %, ἐπὶ τῷ σκοπῷ δὲ τούτῳ θέλω, ἵνα οἱ ἐκτελεσταί μου
 ἔγγραφωσι διὰ τῶν ἐν Λονδίνῳ ἀνταποκριτῶν μου Κυρίων «’Αδελφῶν Ba-
 ring & Co» εἰς τὰ βιβλία τοῦ ἐθνικοῦ χρέους τῆς ⁶Αγγλίας 10.000 λίρας
 στερλίνας Consolidé ἐπ' ὀνόματι τῶν προσώπων ἅτινα ἐκτεθήσονται ἐν ἄλλῳ
 παραγράφῳ τῆς παρούσης διαθήκης.

III. Παρακληθεὶς ὑπὸ τῆς συζύγου μου, ἵνα ἀφήσω μικρόν τι ποσὸν
 εἰς τὸ Κατάστημα «Saura», θέλω ἵνα οἱ ἐκτελεσταί μου δώσωσι τῇ εἰρημέ-
 νῃ συζύγῳ μου λίρας στερλίνας 200, ἐξ ὧν νὰ δώσῃ αὕτη εἰς τὸ εἰρημένον
 Κατάστημα, δσας βούλεται.

IV. Τὴν κυριότητα τῶν ἐν τῷ δευτέρῳ παραγράφῳ τῆς παρούσης δια-
 θήκης ἀναφερομένων ἀκινήτων, ὡς καὶ τῶν 10.000 λιρῶν στερλινῶν, κλη-
 ροδοτῶ εἰς τοὺς κατοίκους τῶν νήσων τούτων Μελίτης καὶ ⁷Gozo καὶ ἐπὶ

¹ Αἱ ὑπογραμμίσεις ἔγένοντο ὑπ' ἐμοῦ.

τούτῳ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῶν εἰρημένων νήσων, ὑπὸ τὸν ὅρον, δταν μετὰ τὸν θάνατον τῆς συζύγου μου παύσῃ ἡ ἐκ μέρους αὐτῆς νομὴ αὐτῶν, νὰ διατίθηται τὰ εἰσοδήματα αὐτῶν πρὸς βοήθειαν τῶν πτωχῶν, τῶν γεννημένων εἰς τὰς νήσους ταύτας καὶ οἵτινες ἥθελον ἐπιθυμήσει νὰ ὑπάγωσιν ἐκτὸς τῆς Μελίτης πρὸς εὔρεσιν ἐργασίας τινὸς θὰ ἐστεροῦντο δὲ τῶν ὀδοιπορικῶν καὶ τῶν μέσων τῆς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ δι' ὀλίγον χρόνον συντηρήσεως αὐτῶν. Πρὸς τούτῳ δὲ διατάσσω τὰ ἔξης.

Οἱ ἔξαιτούμενοι βοήθειαν πρέπει νὰ εἶναι ἄρρενες, ἄγαμοι, ἡλικιάς οὐχὶ μικροτέρας τῶν 18 ἑτῶν καὶ οὐχὶ μεγαλειτέρας τῶν 24, νὰ γνωρίζωσι τοὺς πρότους κανόνας τῆς ἀριθμητικῆς καὶ τὸν λάχιστον δύο ἐκ τῶν ἔξης γλωσσῶν δηλ. Ἰταλικήν, Ἀγγλικήν, Γαλλικήν καὶ Ἑλληνικήν, νὰ ἔχωσι δὲ καλόν χαρακτῆρα, δηλ. ἔξησκημένον εἰς τὴν Καλλιγραφίαν.

V. Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἀνωτέρω κληροδοτήματος ἀνατίθεται ὑπὸ ἐμοῦ εἰς ἐπιτροπὴν συνισταμένην ἐκ 5 μελῶν, ἐξ ὧν ἐν θὰ διορίζηται ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ τῆς νήσου, ἔτερον ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου Μελίτης, δύο ἐκ τοῦ ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου, καὶ ἐν ὑπὸ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ ἐν Μελίτῃ Ἑλληνικοῦ Προξενείου, μὲν τὴν διαφορὰν ὅτι ὁ τελευταῖος οὗτος δύναται νὰ παρακάθηται αὐτὸς ὁ ἕδιος.

α'.) Ὁ διορισμὸς τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης θὰ προσκαλῆται, δσάκις εἶναι ἀνάγκη, ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ διορίζοντος τὸ πρόσωπον, δπερ πρέπει νὰ διορίσῃ, ἐὰν ὑπάρχῃ θέσις, καὶ προσκαλοῦντος ὁσαύτως τὸν Ἐπίσκοπον, τὸ ἐμπορικὸν Ἐπιμελητήριον καὶ τὸν δημότην ἀντιπρόσωπον τῆς Ἑλλάδος, ἵνα διορίσωσι τὰ ὑπὸ αὐτῶν διοριζόμενα πρόσωπα. Ἐὰν ὁ Ἐπίσκοπος, τὸ Ἐπιμελητήριον ἢ ὁ Πρόξενος παραμελήσωσι νὰ διορίσωσι τὰ εἰρημένα μέλη ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς προσκλήσεως, τότε τὸ ἐλλειπὸν μέλος θὰ ἐκλέγηται ὑπὸ τῆς πλειονοψιφίας τῶν ἔξι δικαστῶν τῆς Α. Μεγαλειότητος προσκαλούμενων ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ ἐν περιπτώσει δὲ ἰσοψηφίας ἢ ἐκλογὴ γενήσεται ὑπὸ τριῶν δικαστῶν, ὧν εἴς θὰ εἶναι ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐφετείου.

β'.) Ἡ ὡς ἀνωτέρῳ διοριζομένῃ ἐπιτροπὴ ἔσεται διαρκής· κατὰ πᾶσαν ὅμως τριετίαν ἀρχομένην ἀπὸ τῆς λήξεως τῶν τριῶν ἑτῶν ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ τῆς ἐπιτροπῆς αὐτῆς, θὰ παραιτῶνται τῆς θέσεως αὐτῶν δύο μέλη, δριζόμενα διὰ τῆς ψήφου ὅλων τῶν μελῶν, ἔξαιρουμένου τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Ἑλληνικοῦ Προξενείου, ἐὰν θὰ εἶναι ὁ ἕδιος μέλος, θὰ διορίζωνται δὲ ἄλλα δύο μέλη ἐκλεγόμενα ὑπὸ τῶν αὐτῶν ὑφ' ὧν εἴχον ἐκλεγεῖ τὰ ἀποχωρήσαντα μέλη.

γ'.) Τῇ ἐπιτροπῇ ἀνατίθεται νὰ ἐκλέγῃ ἐκ τῶν προσερχομένων ἐκείνους, οὓς πρέπει νὰ βοηθήσῃ, καὶ νὰ δρίζῃ τὸ ποσὸν καὶ τὸν τρόπον τῆς ὑποστηρίξεως, ἣν πρέπει νὰ λαμβάνῃ ἔκαστος κατὰ τὰς περιστάσεις. Ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει ἐπιθυμῶ, ἵνα ἡ χορηγουμένη βοήθεια μὴ ὑπερβαίνῃ τὸ

ποσὸν τῶν 20 λιοῦν στεολινῶν ἔξαιρουμένου τοῦ ναύλου καὶ τῆς τροφῆς ἀπὸ Μελίτης μέχρι τοῦ τόπου, ὃπου θέλει νὰ μεταβῇ ὁ λαμβάνων τὴν βοήθειαν. “Οσον δυμως ἀφορᾶ τὴν βοήθειαν ταύτην θέλω, ἵνα ὁ κριθεὶς ἀξιοτέρης μὴ λαμβάνῃ οὐδὲν μέρος αὐτῆς πρὸν ἥ φθασῃ εἰς τὸν λιμένα, ὃν ἔξελέξατο. Πρέπει δημως νὰ ἔχῃ ἐπιστολήν τινα ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως ἥ τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς τὸν ἐν τῇ πόλει ἔκεινη γ διαμένοντα Πρόξενον τῆς Α. Μεγαλειότητος ἥ ἐὰν ὁ τόπος εἴναι ἀγγλικός, ἥ ἐπιστολὴ πρέπει νὰ ἀπευθύνηται πρὸς τὸν αὐτὴν τὴν Ἀρχήν, δι’ ἣς νὰ παρακαλῆται αὐτῇ νὰ δώσῃ τῷ ἐπιφέροντι τὸ ἀποφασισθὲν ποσόν, ἀλλὰ κατὰ μικρὰς δόσεις καὶ κατὰ διαφόρους ἐποχάς, ὅπως θὰ περιλαμβάνηται ἐν αὐτῇ τῇ ἐπιστολῇ. Διὰ τῆς αὐτῆς δ’ εὐκαιρίας, δι’ ἣς ἀναχωρεῖ ὁ βοηθούμενος, πρέπει νὰ στέλληται καὶ τὸ ποσὸν τῆς βοήθειας του κατὰ τὰς περιστάσεις δηλ. εἰς τὸν εἰρημένον Πρόξενον, ἐὰν ὁ ὑπὸ τοῦ λαμβάνοντος τὴν βοήθειαν ἐκλεγεῖς λιμὴν εἴναι ξένος ἥ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἐὰν ὁ λιμὴν εἴναι Ἀγγλικός. Ἐὰν δὲ ὁ λαμβάνων τὴν βοήθειαν μετὰ τὴν εἰς τὸν ἐκλεγέντα τόπον ἀφιξεῖν τον ἥθελεν ἀναχωρήσει ἐκ νέου δι’ ἄλλον τόπον, τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἐπιχορηγήσεως πρέπει νὰ τῷ δίδηται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, δηλ. διὰ τοῦ Προξενείου, ἐὰν ὁ τόπος τῆς δευτέρας ἐκλογῆς του εἴναι ξένος καὶ διὰ τῆς ἀρχῆς ἐὰν εἴναι Ἀγγλικός.

δ’.) Οσάκις ἥ ἐπιτροπὴ θὰ είχε διδόμενα νὰ πιστεύσῃ ὅτι σκοπὸς τοῦ ἔξαιτουμένου τὴν βοήθειαν δὲν εἴναι ἥ εἰς τὸ ἔξωτερον ἀναζήτησις ἐργασίας, ἀλλ’ ἥ διὰ τοῦ κληροδοτήματος τούτου διευκόλυνσις ἄλλου τινὸς σκοποῦ, τότε δικαιοῦται νὰ ἀρνηθῇ τὴν βοήθειαν ταύτην χωρὶς νὰ ὑποχρεοῦται νὰ δίδῃ λόγον εἰς οὐδένα.

ε’.) Ἐὰν μετὰ παρέλευσιν δέκα ἑτῶν ἥ οἰονδήποτε ἄλλου χρονικοῦ διαστήματος μετὰ τὴν δεκαετίαν ἥ Ἐπιτροπὴ ἥθελε κρίνει ὅτι τὸ εἰρημένον κληροδότημα διατιθέμενον κατὰ τὸν ἀνωτέρῳ τρόπον δὲν ἀποφέρει εἰς τοὺς κατοίκους τῆς νήσου ταύτης τὰ καλά, ἀτινα ἥθελεν ἀποφέρει διατιθέμενον ἄλλως πῶς, τότε ἥ Ἐπιτροπὴ δύναται νὰ διαθέσῃ αὐτὸν ἄλλως, χωρὶς δημως νὰ δίδῃ ἐλεημοσύνας ἥ βοηθῆ ἄλλο τι δημόσιον ἥ ἰδιωτικὸν κατάστημα ὑφιστάμενον ἥδη ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ.

VI. Ἐὰν εἰς οἰονδήποτε καιρὸν ἥ Ἐπιτροπὴ ἥθελεν ἀποφασίσει παμψηφεὶ ὅτι θὰ ἥτο δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῇ μεγαλυτέρα πρόσοδος διὰ τῆς ἐκποιήσεως τῶν 10.000 λιοῦν ἀγγλικῶν εἰς χρεώγραφα καὶ τῆς κατ’ ἄλλον τρόπον διευθετήσεως αὐτῶν, δ Γενικὸς Διοικητὴς συνεπείᾳ τῆς ἀποφάσεως ταύτης δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο.

VII. Ἀναφορικῶς τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἐν τοῖς παραγράφοις 3 καὶ 4 εἰρημένων κληροδοτημάτων διατάσσω τὰ ἔξῆς «τ’ ἀκίνητα κτήματα ὡς καὶ τούτου¹ ἀναφερόμενα χρεώγραφα ν’ ἀποτελέσωσι κεφάλαιον καλούμενον «κε-

¹ Ἐν τῷ ιταλικῷ κειμένῳ menzionati in quei paragraphi, δηλ. ἀναφερόμενα ἐν ταῖς παραγράφοις ταύταις.

φάλαιον Παππαφῆ», ὅπερ νὰ διευθύνηται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ὑποχρεούμενης νὰ δίδῃ τῇ συζύγῳ μου, ἐφ' ὅσον αὕτη ζῇ, τὰ ἔνοίκια καὶ τοκομερίδια ἔνα μῆνα μετὰ τὴν εἴσπραξιν αὐτῶν.

VIII. Θέλω, ἵνα αἱ 10.000 ἀγγικῶν λιρῶν εἰς χρεώγραφα ἀναφερόμεναι ἐν τῇ δευτέρᾳ παραγράφῳ καὶ ἀποτελοῦσαι μέρος τοῦ «κεφαλαίου Παππαφῆ», ἔγγραφῶσιν ἐπ' ὄνόματι τῶν αὐτῶν προσώπων, ἀτινα ἀντιπροσωπεύουσι τὴν Κυβέρνησιν διὰ πᾶν ἄλλο κεφάλαιον ἀνήκον τῇ εἰρημένῃ Κυβερνήσει καὶ ἔγγεγραμμένον εἰς ἀγγικὰ χρεώγραφα. Ἐὰν δὲ ἥθελε συμβῇ, ὡστε ἡ κυβέρνησις νὰ παύσῃ ἔχουσα κεφάλαια εἰς τὰ χρεώγραφα ταῦτα, θέλω, ἵνα αἱ 10.000 λίρ. εἰς χρεώγραφα τοῦ «κεφαλαίου Παππαφῆ», ἔγγραφῶσιν ἐπ' ὄνόματι τῶν κάτωθι ὑπαλλήλων δηλ. ἐνδὸς τῶν δικαστῶν τῆς Α. Μεγαλειότητος, τοῦ Πρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν προκαταρτικῶν σχολείων, ἐν ᾧ δὲ περιπτώσει τὸ ἀξίωμα τοῦ Πρυτάνεως καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν προκαταρκτικῶν Σχολείων ἥθελε συγκεντροῦσθαι ἐν ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ προσώπῳ, τότε νὰ ἔγγραφῶσιν ἐπ' ὄνόματι δύο δικαστῶν καὶ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ τμήματος τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, οἵονδήποτε δόνομα καὶ ἀν φέρῃ. Ὁ Δικαστὴς ἦ κατὰ τὰς περιστάσεις οἱ Δικασταὶ θὰ ὑποδεικνύωνται ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ.

IX. Ἡ κυβέρνησις ὁφείλει νὰ δημοσιεύῃ κατ' ἔτος ἐν ἔγχωριώ φύλλῳ τὴν κατάστασιν τοῦ κεφαλαίου Παππαφῆ, δεικνύοντα τὰ ἔσοδα καὶ τὰ ἔξοδα καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν προσώπων τῶν τυχόντων βοηθείας ἐν τῷ ἔξωτεροικῷ.

X. Ἐάν ποτε ἡ Κυβέρνησις ἦ ἡ Ἐπιτροπὴ ἥθελον παραμελήσει τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ κληροδοτηθέντος ὑπὸ ἐμοῦ κληροδοτήματος πρὸς ὁφελοῖς τοῦ πληθυσμοῦ τῶν νήσων τούτων, ἢ ἐν τῇ ἐκτελέσει ἥθελον παραβιάσει διάταξίν τινα ἐκ τῶν ἐμῶν, τότε θὰ δικαιοῦται ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις νὰ κάμῃ παντὸς εἴδους διαβήματα, ἵνα λάβῃ εἰς τὴν κατοχήν της τὸ «κεφάλαιον Παππαφῆ» καὶ διανείμῃ αὐτὸν μεταξὺ τῶν ἐν Ἀθήναις Φιλανθρωπικῶν Καταστημάτων.

XI. Ἐλπίζω ὅτι τὸ ἀνωτέρῳ πρὸς ὁφελοῖς τῆς συζύγου μου ἀναφερόμενα κληροδοτήματα θὰ εἶναι ἀρκετά, ἵνα δείξωσιν αὐτῇ τὴν εὐγνωμοσύνην μου διὰ τὰς καλὰς καὶ ἀφοσιωμένας φροντίδας της. Ἐχω δὲ πλήρη πεποίθησιν, ὅτι αὕτη, ἡτις κατὰ τὸ γαμικὸν ἡμῖν συμβόλαιον οὐδὲν δικαίωμα ἔχει ἐπὶ τῆς περιουσίας τῆς κτηθείσης διαιροῦντος τοῦ γάμου μας, δέχεται τὰ κληροδοτήματα ταῦτα μὲ τὰ ἐν αὐτοῖς εἰσοδήματα, ὅπως ἐκανόνισα αὐτά, δηλ. ἐν πλήρει ἴκανοποιήσει τῆς προικός, τοῦ μεριδίου, καὶ παντὸς δικαιώματος ἀφορῶντος αὐτὴν ἐκ τῆς κληρονομίας μου, καὶ ὅτι θὰ ἀφήσῃ τοιουτορόπως ἐλευθέρων τὴν ἐκτέλεσιν τῆς διαθήκης ταύτης καθ' ὅλα τὰ μέρη της. Ἐὰν δημος παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν, αὕτη ζητῇ προΐκα καὶ μερίδιον ἐκ τῆς περιουσίας μου, τοῦθ' ὅπερ κατὰ νόμον δύναται νὰ τῇ ἀνήκῃ, ἐν τοι-

αύτη περιπτώσει καταργοῦνται ὅλα τὰ κληροδοτήματα καὶ διατάξεις αἱ ἀναφερόμεναι ἐν τοῖς δέκα ἀνωτέρῳ παραγράφοις, ὡσὰν νὰ μὴ ἐγένοντό ποτε. Κατὰ συνέπειαν δὲν θὰ ὑπάρχῃ ἀφοριὴ ἀναμίξεως τῆς Κυβερνήσεως ἐν τῇ κληρονομίᾳ μου, δὲν θὰ σχηματισθῇ δὲ ἡ Ἐπιτροπὴ καὶ τὸ «κεφάλαιον Παππαφῆ» ώς ἀναφέρεται ἐν ταῖς ἀνωτέρω παραγράφοις.

XII. Κληροδοτῶ ἑτήσιον εἰσόδημα ἐκ 12.000 φράγκων πρὸς ὅφελος τῶν ἐκπαιδευτικῶν Καταστημάτων καὶ τοῦ Ἐλληνικοῦ Νοσοκομείου τῶν ὑπαρχόντων ἐν Θεσσαλονίκῃ, γῇ τῆς γερνήσεώς μου. Ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ θέλω, ἵνα ἐγγράψωσιν οἱ ἐκτελεσταί μου διὰ τῶν ἐν Παρισίοις Κων Hottinguer & Co. εἰς τὰ βιβλία τοῦ δημοσίου χρέους τῆς Γαλλίας τὸ εἰρημένον εἰσόδημα τῶν 3% 12.000 φράγκων ἀναπαλλοτρίωτα, ἐπ' ὅνόματι τῶν εἰρημένων καταστημάτων δηλ. Ἐκπαιδευτηρίων ἢ σχολείου καὶ Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης. Ἐν ᾧ ὅμως περιπτώσει τὸ ἐν Παρισίοις Γαλλικὸν Θησαυροφυλάκιον ἥθελεν ἀρνηθῆναι ἵνα ἐγγράψῃ τὴν εἰρημένην πρόσοδον ἐπ' ὅνόματι τῶν ὁηθέντων καταστημάτων, τότε νὰ ἐγγραφῇ ἐπ' ὅνόματι τῶν Ἐφόρων, ὃν ἢ ἐκλογὴ πρέπει νὰ γίνῃ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καλλιτέρων πληροφοριῶν, ἃς δύνανται νὰ λάβωσιν οἱ ἐκτελεσταί, ώς καὶ οἱ κύριοι Baring, οἵτινες πολλάκις ἀπέστειλαν διὰ λογαριασμόν μου βοηθήματα εἰς τὸν διαχειριστὰς τῶν Σχολείων καὶ τοῦ Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης. Θέλω δὲ ἵνα οἱ ἐν Θεσσαλονίκῃ διαχειρισταὶ τῶν εἰρημένων Καταστημάτων δίδωσι τῇ ἀνεψιᾷ μου Δόμνα, θυγατρὶ τῆς μακαρίτιδος ἀδελφῆς μου Μαρίας ἐκ τοῦ δευτέρου γάμου αὐτῆς μετὰ τοῦ μακαρίτου συζύγου αὐτῆς Παναγιώτου Κανέλλη 50 φράγκα κατὰ μῆνα ἥτοι 600 φράγκα ἐτησίως.

XIII. Κληροδοτῶ τὸ ποσὸν 10.000 λιρῶν στερλινῶν εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις ὑπάρχον κατάστημα τὸ ἰδρυθὲν ὑπὸ τοῦ Γεωργίου καὶ Αἰκατερίνης Χατζῆ Κώστα, καὶ τῶν δόπιων φέρει ἥδη τὸ ὄνομα δηλ. «Ορφανοτροφεῖον Γεωργίου καὶ Αἰκατερίνης Χατζῆ Κώστα». Ἐκ τοῦ ποσοῦ ὅμως τούτου πρέπει νὰ ἀφαιρεθῶσι 1.000 λίραι στερλίναι χορηγηθεῖσαι τῷ αὐτῷ Καταστήματι ὑπὸ ἐμοῦ ἀνωνύμως κατὰ τὸ 1877 διὰ τῶν Κυρίων Baring Brothers & Co. Ἐὰν δὲ διαρκούσῃς τῆς ζωῆς μου ἥθελον χορηγήσει εἰς τὸ αὐτὸ κατάστημα ἄλλο τι χρηματικὸν ποσόν, καὶ τούτο πρέπει ὡσαύτως ν' ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τῶν 10.000 λιρῶν στερλινῶν. Θέλω δὲ ἵνα οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ εἰρημένου καταστήματος δίδωσι τῇ ἀνεψιᾷ μου Μαρίᾳ, χήρᾳ Ἀχελοΐδου, θυγατρὶ δὲ τῆς μακαρίτιδος ἀδελφῆς μου Ἐλισάβετ 100 φράγκα κατὰ μῆνα ἥτοι 1.200 φράγ. ἐτησίως ἐφ' ὅσον ζῆ.

XIV. Κληροδοτῶ 8.000 λίρας στερλίνας πρὸς ὅφελος τοῦ Πολυτεχνείου Ἀθηνῶν. Ἐὰν δὲ διαρκούσῃς τῆς ζωῆς μου ἥθελον δωρήσει εἰς τὸ κατάστημα τούτο χρηματικόν τι ποσόν, τὸ ποσὸν τούτο πρέπει ν' ἀφαιρεθῇ ἐκ τῶν 8.000 λιρῶν στερλινῶν.

XV. Κληροδοτῶ τὸ ποσὸν 500 λιρῶν στερλινῶν δι' ἔκαστον τῶν μετ'

ἔμει ἐπιζώντων ἀπογόνων μου ἀρρένων καὶ θηλέων ἀδιακρίτως, δηλ. εἰς τοὺς ἀνεψιούς μου ἐκ τοῦ μακαρίτου ἀδελφοῦ μου Γρηγορίου, εἰς τοὺς νομίμους καὶ φυσικοὺς υἱοὺς τοὺς γεννηθέντας ἐν Ἑλλάδι τοῦ μακαρίτου ἀνεψιοῦ μου Ἀστερίου Θεολογίδου, υἱοῦ τῆς μακαρίτος ἀδελφῆς μου Ἐλισάβετ, εἰς τοὺς νομίμους καὶ φυσικοὺς υἱοὺς τοῦ ἀνεψιοῦ μου Ἀντωνίου Κανέλλη, εἰς τοὺς νομίμους καὶ φυσικοὺς υἱοὺς τοῦ μακαρίτου ἀνεψιοῦ μου Δημητρίου Ἐμμανουὴλ, υἱοῦ τῆς μακαρίτος ἀδελφῆς μου¹ ἐκ τοῦ πρώτου γάμου της.

XVI. Διαθέτω τὸ ποσὸν 100 λιρῶν στερεωτῶν πρὸς ὄφελος τῆς Γεωγίνας Θορ, θυγατρὸς τῆς Λορέττας Θορ, τὸ γένος Μιχάλεφ, ἐὰν δὲ αὐτῇ ἥθιελεν ἀποθάνει πρὸς ἔμοι τὸ εἰρημένον ποσὸν πρέπει νὰ διανεμηθῇ μεταξὺ ἑκείνων τῶν ἐκ μητρὸς πλησιεστάτων συγγενῶν αὐτῆς, οἵτινες ζῶσι καὶ διαμένουσιν εἰς ταύτας τὰς νήσους.

XVII. Κληροδοτῶ τῇ Ἐλληνικῇ Ὁροθίσφιᾳ λίρας 25· εἰς τοὺς πλέον πτωχοὺς Ἐλληνας τοὺς διαμένοντας ἐν Μελίτῃ λίρας 25. Εἰς τοὺς πτωχοὺς τοῦ διαμερίσματος τούτου λίρας 25, αἵτινες νὰ διανεμηθῶσιν ὑπὸ τοῦ Γραφείου τῆς Μητροπόλεως καὶ Συνδίκου τοῦ διαμερίσματος. Ἐπιτρέπω δὲ τῇ συζύγῳ μου νὰ ζητήσῃ παρὰ τῶν ἑκτελεστῶν μου, ἐὰν νομίζῃ τοῦτο δίκαιον, μέτριόν τι ποσόν, ἵνα δωρήσηται αὐτῷ εἰς ἑκείνους, οἵτινες θὰ εὐρεθῶσιν ἐν καιρῷ τοῦ θανάτου μου ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ μου, διανέμουσα τοῦτο κατὰ τὴν κοίσιν τῆς ἀναλόγως τοῦ καιροῦ τῆς ὑπηρεσίας καὶ τῆς ἀξίας ἑκάστου προσώπου.

XVIII. Κληροδοτῶ τῇ βιβλιοθήκῃ Μελίτης τὸ ἔργον «Rees Cyclopaedia» ἐκ 45 τόμων, εἰς δὲ τὸ χρηματιστήριον Μελίτης τὸ Ἀγγλικὸν λεξικὸν τοῦ Johnson καὶ τὸ λεξικὸν τοῦ ἐμπορίου τοῦ Mailloch· ἐπιθυμῶ δὲ ἵνα τὰ λεξικὰ ταῦτα κατατεθῶσιν ἐν τῷ ἀναγνωστηρίῳ πρὸς χρῆσιν πάντων τῶν εἰς τὸ χρηματιστήριον προσερχομένων.

XIX. Ἐκτὸς τῶν ἄνω δημιεισῶν διατάξεων ἀποκαθιστῶ γενικοὺς κληρονόμους μου τὸν ἀνεψιόν μου Νικόλαον Παππαφῆ, υἱὸν τοῦ μακαρίτου ἀδελφοῦ μου Γρηγορίου καὶ τὸν ἀνεψιόν μου Ἀντωνίου Κανέλλην, υἱὸν τῆς μακαρίτος ἀδελφῆς μου Μαρίας. Ἐὰν δὲ κατὰ τὸν θάνατόν μου εἴς τῶν εἰρημένων ἀνεψιῶν μου θὰ ἔτο ἀποθαμμένως, δὲ τερος ἐξ αὐτῶν δὲ ἐπιζῶν πρέπει νὰ είναι γενικὸς κληρονόμος μου. Ἐὰν δημοσίευσιν δὲ τοῦ θανάτου μου θὰ ἔσαν ἀμφότεροι ἀποθαμμένοι, τότε ἀποκαθιστῶ γενικοὺς κληρονόμους μου τοὺς ἀρρενας παρανεψιούς μου τοὺς ἐπιζῶντας ἐμοῖν, δηλ. ἀποκλειστικῶς τοὺς νομίμους καὶ φυσικοὺς υἱοὺς τῶν υἱῶν τοῦ μακαρίτου ἀδελφοῦ μου Γρηγορίου καὶ τοὺς νομίμους καὶ φυσικοὺς υἱοὺς τοῦ ἀνεψιοῦ μου Ἀντωνίου Κανέλλη υἱοῦ τῆς μακαρίτος ἀδελφῆς μου Μαρίας. Θέλω πρὸς

¹ Ἐν τῷ ιταλικῷ κειμένῳ δύνομάζεται αὐτῇ Μαρία.

τούτοις ἵνα μετὰ τὸν θάνατόν μου πωλήσωσιν οἱ ἐκτελεσταί μου πᾶν ὅτι μοὶ ἀνήκει ἐνταῦθα καὶ ἀλλαχοῦ, ἔξαιρουμένων τῶν ἀκινήτων τῶν ἀναφερομένων ἐν τῇ δευτέρᾳ παραγοάφῳ τῆς παρούσης Διαθήκης, ἐν ᾧ περιπτώσει ἥθελε σχηματισθῆ τὸ «κεφάλαιον Παππαφῆ» τὸ περιγραφόμενον ἐν τῇ ἑβδόμῃ παραγοάφῳ τῆς Διαθήκης, ἄλλως τὸ ἀκίνητον τοῦτο πρέπει νὰ πωληθῇ παρὰ τῶν ἐκτελεστῶν μου, καθ' ὃν τρόπον ἥθελον κρίνει οὗτοι καλλιτερον. Τὰ δημόσια χρεώγραφά μου συνίστανται ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐκ μετοχῶν τῆς ἀτμοπλοϊκῆς ἐταιρείας «Peninsolare e Orientale» ἐκ χρεωγράφων Ἀγγλικῶν 3 % καὶ ἐκ διαφόρων ἄλλων χρεωγράφων. Ἐπειδὴ δημως πολλάκις πωλῶ ἐκ τῶν χρεωγράφων μου πολλὰ καὶ ἀγοράζω ἄλλα, διὰ ταῦτα πολὺ πιθανὸν ἐν καιρῷ τοῦ θανάτου μου τὰ εἰρημένα χρεώγραφα νὰ ἔχωσι μετατραπῆ εἰς ἄλλα, ἀκριβῶς σημειωμένα εἰς τὸ βιβλίον μου «Omnia C». Ἐκτὸς τῶν ὅηθεισῶν μετοχῶν τῆς P. & O. ἐταιρείας καὶ τῶν ἐπ' ὀνόματὶ μου ἐγγεγραμμένων χρεωγράφων τοῦ 3 %, δῆλα τὰ ἄλλα χρεώγραφά μου καὶ οἱ σχετικοὶ τίτλοι αὐτῶν εὑρίσκονται ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς κεῖρας τῶν Κυρίων Baring Brothers & Co, διὰ μέσου τῶν δποίων δφείλουσιν οἱ εἰρημένοι ἐκτελεσταί μου νὰ πωλήσωσιν δῆλα τὰ εἰρημένα χρεώγραφα κατὰ συμφέροντα ἐμπορικὸν τρόπον, δτε ἥθελε τοῖς φανῇ κατάλληλον ἐντὸς δύο ἑτῶν ἀπὸ τοῦ θανάτου μου. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν πώλησιν τῶν μετοχῶν P. & O. ἐταιρείας καὶ τῶν ἀγγλικῶν χρεωγράφων τῶν 3 % ἐγγεγραμμένων ἐπ' ὀνόματί μου, δφείλουσιν οἱ ἐκτελεσταί μου νὰ στείλωσιν εἰς τοὺς Κους Baring Brothers & Co πληρεξούσιον τυπικόν, περὶ τοῦ δποίου δφείλουσι νὰ συνενοηθῶσι μετὰ τῶν εἰρημένων Κων Baring. Ἀκολούθως ἀφοῦ ἐκπληρωθῶσιν αἱ ἐν τοῖς προηγουμένοις παραγράφοις διατάξεις, οἱ ἐκτελεσταί μου θὰ σύρωσιν ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ τὴν ἀξίαν τῶν πωληθέντων χρεωγράφων, καὶ ἀφοῦ ἀφαιρεθῶσι τὰ δικαιώματα αὐτῶν καὶ τὰ ἔξοδα θὰ διανείμωσι τὴν περιουσίαν μου εἰς ἵσα μέρη μεταξὺ δλων τῶν εἰρημένων κληρονόμων μου. Πρὸς διευκόλυνσιν δὲ τῆς διανομῆς τῶν διαφόρων κληροδοτημάτων τῶν κληροδοτημένων διὰ τῆς παρούσης Διαθήκης, οἱ ἐκτελεσταί μου δύνανται νὰ πραγματοποιήσωσι ταύτην διὰ τῶν εἰρημένων Κων Baring, χωρὶς νὰ φέρωσιν εἰς Μελίτην τὸ ποσὸν τῶν κληροδοτημάτων τούτων. Ἐάν πρὸ τοῦ θανάτου μου ἥθελον σύρει παρ' ἐμοὶ μέρος ᾧ δλόκληρα τὰ εἰρημένα χρεώγραφα, τότε οἱ ἐκτελεσταί μου δφείλουσι νὰ πωλήσωσιν αὐτὰ διὰ μέσου τῶν ἀνταποκριτῶν μου, δηλ. τοῦ Baring Brothers & Co ἐν Λονδίνῳ καὶ τοῦ Hottinguer & Co ἐν Παρισίοις.

XX. Ἐκτελεστὰς τῆς παρούσης διαθήκης μου διορίζω τὸν Σιρο Ἀδριανὸν Δίγγλην, υῖὸν τοῦ μακαρίτου Παύλου, τὸν Κύριον Εύστρατιον Πετροκόκκινον, υῖὸν τοῦ μακαρίτου Παντιᾶ, τὸν Κύριον Ἐρρίκον λόγον Ἰάξωνα, υῖὸν τοῦ μακαρίτου Γεωργίου, τὸν διδάκτορα Ἰωάννην Μεσσίναν, υῖὸν τοῦ μακαρίτου Ροζαρίου, καὶ τὸν ἀνεψιόν μου Ἀντώνιον Κανέλλην,

υῖὸν τοῦ μακαρίτου Παναγιώτου· δορίζω δὲ δικαίωμα καὶ ἀμοιβὴν διὰ τοὺς κόπους καὶ τὰς προσπαθείας, ἃς ἥθελον καταβάλει οἱ εἰρημένοι ἐκτελεσταὶ μου διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς παρούσης ἐντολῆς λίρας στερλίνας ἑκατὸν δι' ἔκαστον τῶν πέντε διοριζομένων ἐκτελεστῶν.

XXI. Ἐπὶ τέλους ἐὰν εἰς ἡ δύο τῶν πέντε διοριζομένων ἐκτελεστῶν ἥθελον ἀποθάνει ἡ ἥθελον ἀπουσιάζει τῆς νήσου, ἡ ἐὰν ὁ εἰρημένος ἀνεψιός μου Ἀντώνιος Κανέλλης εὑρισκόμενος ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ δὲν ἥθελε δυνηθῆ νὰ ἔλθῃ εἰς Μελίτην, οἱ λοιποὶ τρεῖς ἐκ τῶν διοριζομένων ἐκτελεστῶν θὰ ἔχωσι τὸ δικαίωμα νὰ ἔξακολουθήσωσιν ἐλευθέρως τὴν ἐκτέλεσιν τῆς διαθήκης, ὡσὰν νὰ μὴ ὑπῆρχον διορισμένοι οἱ λοιποὶ δύο. Ἐὰν δημοσίᾳ τῶν διοριζομένων πέντε ἥθελον λείψει τρεῖς, τότε οἱ ἐναπομείναντες δύο ὀφείλουσι νὰ προστρέξωσι πρὸς τὸν ἀρμόδιον Δικαστήν, δοτις θὰ διορίσῃ ἄλλον ἐκτελεστήν, ἵνα ἔξακολουθήσῃ ἡ ἐκτέλεσις τῆς διαθήκης. Καὶ ἐὰν πρὸ ἡ μετὰ τὸν θάνατόν μου ἥθελεν ἀποθάνει ὁ Ἀδριανὸς Δίγγλης, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει διορίζω ἐκτελεστήν μου ἀντ' αὐτοῦ τὸν Δικηγόρον Δρ Λουΐγι Γαναδό.

'Ἐν Μελίτῃ, Νοτάμπιλε, τῇ 18ῃ Ἀπριλίου 1879,
(ὑπογρ.) Ἰωάννης Νικολάου Παππαφῆ

Υ.Γ. Ἐὰν κατὰ τὸν θάνατόν μου θὰ ἥμην κάτοχος Γαλλικῶν χρεωγράφων ἐγγεγραμμένων ἐπ' ὅνόματί μου ἐν τῷ ἐθνικῷ χρέει τῆς Γαλλίας, ἡ ἄλλων χρεωγράφων εὑρισκομένων εἰς χεῖρας τῶν Κων Hottinguer & Co ἐν Παρισίοις, οἱ ἐκτελεσταὶ μου ὀφείλουσι νὰ πωλήσωσι τὰ εἰρημένα χρεώγραφα διὰ τῶν εἰρημένων Κυρίων Χόττιγγερ καὶ Σας κατὰ τρόπον ἐμπορικὸν ἐπωφελή καὶ διὰ μέσου πληρεξουσίου ἐγγράφου πρὸς σύνταξιν τοῦ δποίου πρέπει νὰ συνεννοηθῶσιν οἱ ἐκτελεσταὶ μετὰ τῶν εἰρημένων Κυρίων Χόττιγγερ καὶ Σας.

(firmato) Ἰωάννης Νικολάου Παππαφῆς
(ὑπογρ.) Δρ Γ. Γ. Δεμπόνος.— P. L. Borg Emlé, μάρτυς.—
V. P. Attard, μάρτυς.— Ἀχιλλέως Μιχάλεφ, Δημόσιος
Συμβολαιογράφος Μελίτης

Ἐπὶ τοῦ περικαλύμματος

Τῇ 18ῃ Ἀπριλίου 1879 ἐπὶ παρουσίᾳ ἐμοῦ Ἀχιλλέως Μιχάλεφ, δημοσίου Συμβολαιογράφου Μελίτης καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν κάτωθι ὑπογεγραμμένων μαρτύρων, ἔχόντων τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα, παρουσιάσθη αὐτοπροσώπως ὁ Κύριος Ἰωάννης Νικολάου Παππαφῆς, εὔπορος, υῖὸς τοῦ μακαρίτου Νικολάου, γεννηθεὶς ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ διαμένων ἐν Νοτάμπιλε, γνωστός μου, καὶ μοὶ ἐνεχείρισεν αὐτὸ τὸ ἐγγραφὸν ἡ ἐσφραγισμένον περικάλυμμα, δηλῶν δι, δπως καὶ ἐν τῷ πρακτικῷ τῆς παραδό-

σεως δηλοι, τὸ ἔγγραφον ἢ περικάλυψμα αὐτὸ περιλαμβάνει τὴν διαθήκην του.

Ἐγένετο καὶ ἐδημοσιεύθη ἡ παροῦσα πρᾶξις τῆς παραδόσεως (μετὰ προηγουμένην διαβεβαίωσιν αὐτοῦ τοῦ Κου Παππαφῆ) ἐν Μελίτῃ ἐν Νοτάμπιλε, ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐν ᾧ κατώκει, δόδος Σακκάγιας, ἀριθμ. 29, ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν Κυρίων Φραγκίσκου They, εὐπόρου, υἱοῦ τοῦ μακαρίου Πασχάλη, γεννηθέντος καὶ κατοικοῦντος ἐν Notabile, καὶ τοῦ διδάκτορος τῆς Ἱατρικῆς Ἰωσήφ Μιχάλεφ, υἱοῦ τοῦ μακαρίου Φιλέδη γεννηθέντος ἐν Βαλλέττα καὶ διαμένοντος ἐν Notabile, μαρτύρων, οἵτινες κατὰ τὸ λέγειν των δὲν συνδέονται μὲ συγγένειαν πρὸς ἐμὲ τὸν Συμβουλαιογράφον ἢ τὸν ἐμφανισθέντα καὶ οὐδαμῶς κωλύονται ὑπὸ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένων περιπτώσεων. (ὑπογρ.) Ἡ. Ν. Παππαφῆς, — Φραγκίσκος They, μάρτυς, — Δρ Φυσικὸς Ἰωσήφ Μιχάλεφ, μάρτυς — Ἀχιλλεὺς Μιχάλεφ, δημόσιος Συμβολαιογράφος Μελίτης (ὑπογρ.) Δρ G. G. Δεμπόνος. — R. L. Borg Emle μάρτυς. V. R. Attard, μάρτυς. — Ἀχιλλεὺς Μιχάλεφ, δημόσιος Συμβολαιογράφος Μελίτης.

"Οπισθεν τοῦ περικαλύψματος.

Ἡ παροῦσα μυστικὴ διαθήκη τοῦ εὐπόρου Ἰωάννου Νικολάου Παππαφῆ, γεννηθέντος ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ διαμένοντος ἐν Notabile τῆς Μελίτης, παρουσιάσθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλαιογράφου Ἀχιλλέως Μιχάλεφ, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἐνδοξωτάτου νομοδιδασκάλου Λορέντζου Χυερέβ, δικαστοῦ ἔδρεύοντος ἐν τῷ δευτέρῳ τμήματι τοῦ πολιτικοῦ Δικαστηρίου τῆς Α. Μεγαλειότητος. (ὑπογρ.) Sal. Frendo, Berge. — Ἀχιλλεὺς Μιχάλεφ, δημόσιος Συμβολαιογράφος Μελίτης, S. Χυερέβ, δικαστής.

ΔΙΑΘΗΚΗ ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΠΑΠΠΑΦΗ

Ο ὑποφαινόμενος Ἰωάννης Νικολάου Παππαφῆς, τροποποιῶν τὴν διαθήκην μου τῆς 18ης Ἀπριλίου 1879, νομίμως κατατεθεῖσαν παρὰ τῷ δευτέρῳ τμήματι τοῦ πολιτικοῦ Δικαστηρίου τῆς Α. Μεγαλειότητος, διατάσσω διὰ τῆς παρούσης διαθήκης τὰ ἔξη.

I. Κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1879 καὶ Ἀπρίλιον τοῦ 1880, μετεβίβασα καὶ ἐνέγραψα διὰ τῶν ἐν Παρισίοις Κυρίων Hottinguer & Co εἰς τὸ δημόσιον χρέος τῆς Γαλλίας τοῦ 3 % εἰσόδημα ἐτήσιον (rente) 12.000 φράγκων πρὸς ὅφελος καὶ ἐπ' ὁρόματι τῶν δημοσίων Σχολείων καὶ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἑλληνικοῦ Ορθοδόξου Νοσοκομείου. Πραγματοποιήσας τοιουτοτρόπως τὸ κληροδότημα τὸ ἀναφερόμενον ἐν τῇ δωδεκάτῃ παραγράφῳ τῆς δημοσίης Διαθήκης, καταργῶ τὴν εἰρημένην δωδεκάτην παραγράφῳ τῶν εἰρημένου κληροδοτήματος, ὡσὰν νὰ μὴ εἶχε ποτὲ γραφῆ. ὑπὸ τὸν ὄρον ὅμως ἵνα μένη ἀμετάβλητος καὶ ἔχει τὸ κῦρος αὐτῆς ἡ διὰ τοῦ

αὐτοῦ παραγράφου ἐπιβαλλομένη ὑποχρέωσις εἰς τοὺς ἀριθμόους Διευθυντὰς τῶν εἰρημένων Καταστημάτων, τοῦ νὰ πληρώνωσι 50 φράγκα κατὰ μῆνα εἰς τὴν ἀνεψιάν μου Δόμναν, ἀδελφὴν τοῦ ἀνεψιοῦ μου Ἀντωνίου Κανέλλη, ἐφ' ὅσον ζῇ αὕτη, δηλ. ἔκαστον κατάστημα θὰ πληρώνῃ κατὰ μῆνα 25 φράγκα.

Ἐκτὸς τοῦ εἰρημένου κληροδοτήματος τοῦ εἰσόδηματος (rente) τῶν 12.000 φράγκων πρὸς αἰωνίαν βοήθειαν τῶν εἰρημένων δύο Καταστημάτων, ἐνέγραψα ἐπ' ὀνόματι τῶν αὐτῶν Καταστημάτων ἐτήσιον εἰσόδημα φράγκων 4.000, τῶν δποίων τὰ τοκομερίδια πρόπει μετὰ τὸν θάνατόν μου νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς μέσα πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν διατάξεών μου τῶν περιλαμβανομένων ἐν τῇ ἐνάτῃ παραγράφῳ τῆς παρούσης Διαθήκης, ὡς θέλω ἐκθέσει ἐν τῇ αὐτῇ παραγράφῳ.

II. Ἐν τῇ προμνημονευθείσῃ Διαθήκῃ μου τῆς 18ης Ἀπριλίου 1879 κληροδοτεῖται ποσὸν 10.000 ἀγγικῶν λιρῶν πρὸς ὄφελος τοῦ ἐν Ἀθήναις ὑπάρχοντος Ὁρφανοτροφείου, τοῦ ἰδρυθέντος ὑπὸ τοῦ Γεωργίου καὶ Αἰκατερίνης Χατζῆ Κώνστα, ὃν φέρει καὶ τὸ ὄνομα, ἐκ τοῦ δποίου δμως ποσοῦ ἀφαιρεθήσονται 1.000 λίρας στερεόναι προσφερθεῖσαι τῷ εἰρημένῳ καταστήματι ἀνωνύμως ὥπ' ἐμοῦ κατὰ τὸ 1877 διὰ τῶν κυρίων Baring Brothers & Co. Κατὰ συνέπειαν ἐπέτυχον διὰ μέσου τῶν Κυρίων Hottinguier & Co ἐν Παρισίοις ὥστε τὸ εἰρημένον κατάστημα ν' ἀναγνωρισθῇ ὑπὸ τοῦ Γαλλικοῦ Θησαυροφυλακίου, ἐνέγραψα δὲ πρὸς ὄφελος αὐτοῦ ἐτήσιον εἰσόδημα (rente) 7.900 φράγκων· πρὸς ἀπόκτησιν δὲ τούτου ἐπλήρωσα φράγκα 221,787.45 ἑκατ. ἦτοι λίρας στερεόναις 8,871 - 9. σελίνια καὶ 11 δηνάρια ὑπολογιζομένης τῆς στερεόναις λίρας πρὸς 25 φράγκα, δπως φαίνεται ἐν τῷ βιβλίῳ μου «Ομνία C.» σελ. 78, καὶ ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τῶν Κων Hottinguier & Co, τῶν ενδισκομένων εἰς τὸ μικρὸν κινητὸν ἀριθμόν μου ἀναφερόμενον ἐνταῦθα. Τὸ εἰρημένον ποσὸν τῶν 8,871 λιρῶν στερεόναι 9 σελινίων καὶ 11 δηναρίων προστιθέμενον εἰς τὰς ὁγηθείσας 1.000 λίρας στερεόναις τὰς δωρηθείσας ὥπ' ἐμοῦ κατὰ τὸ 1877, καὶ προστιθεμένων εἰσέτι 128 λιρῶν στερεόναι 10 σελινίων καὶ 1 δηναρίου, ἀτινα θέλω, ἵνα οἱ ἐκτελεσταί μου δώσωσιν εἰς τοὺς Διευθυντὰς τοῦ εἰρημένου Ὁρφανοτροφείου, ἀποτελοῦν τὸ εἰρημένον κληροδότημα τῶν 10.000 λιρῶν στερεόναι, πραγματοποιήσας δὲ τὸ κληροδότημα, δπερ ἥθελον νὰ κληροδοτήσω τῷ εἰρημένῳ Ὁρφανοτροφείῳ, καταργῶ ὡς πρὸς τὸ κληροδότημα τοῦτο τὸν εἰρημένον δέκατον τρίτον παραγράφον, ὃσὰν νὰ μὴ εἴχε γραφῆ ποτέ, ἐπιβεβαιῶ δμως δπως καὶ πάλιν ἐπιβεβαιῶ τὴν ὑποχρέωσιν τὴν ἐπιβαλλομένην δι' αὐτοῦ εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ αὐτοῦ Ὁρφανοτροφείου τοῦ νὰ πληρώνωσι τῇ ἀνεψιᾷ μου Μαρία, χήρᾳ Ἀχελοΐδου ἐφ' ὅσον ζῇ τὸ μηνιαῖον ποσὸν 100 φράγκων εἰς τὸ δποῖον ποσὸν προσθέτω ἐνταῦθα καὶ τὸ ποσὸν τὸ ἀναγκαῖον διὰ τὰ ἔξοδα τῆς ταφῆς της κατὰ τὸν θάνατόν της.

III. Κληροδοτῶ τὸ ποσὸν 2.000 λιρῶν, ἵνα διανεμηθῶσιν ἐξ ἕσυ μεταξὺ τοῦ Θεοδώρου, υἱοῦ τοῦ ἀνεψιοῦ μου Ἀντωνίου Κανέλλη, καὶ τῶν τριῶν θυγατέρων τοῦ μακαρίτου ἀνεψιοῦ μου Δημητρίου Ἐμμανουὴλ, ἐὰν δὲ μία ἐκ τῶν τριῶν κληροδοτούμενων ἥθελεν ἀποθάνει πρὸ ἔμοῦ, θέλω ἵνα τὸ μερίδιον αὐτῆς δοθῇ εἰς τοὺς νομίμους κληρονόμους τῆς ἴδιας. Κληροδοτῶν ὅμως τὸ κληροδότημα τούτο εἰς τοὺς εἰρημένους παρανεψιούς μου δὲν ἔννοῶ νὰ ἀποκλείσω αὐτοὺς τοῦ ἄλλου κληροδοτήματος τοῦ περιεχομένου ἐν τῇ παραγράφῳ 15ῃ τῆς εἰρημένης διαθήκης μου τῆς 18ης Ἀπριλίου 1879.

IV. Κληροδοτῶ τὸ ποσὸν 200 λιρῶν στερλινῶν τῷ κυρίῳ Παντιῷ Ε. Πετροκοκκίνῳ μεγαλειτέρῳ υἱῷ τοῦ κυρίου Εὐστρατίου, ἐκ τῶν δποίων δφείλει νὰ κρατήσῃ δι' ἑαυτὸν 50 λίρας, τὸ δὲ ὑπόλοιπον νὰ δώσῃ εἰς τὸν πατέρα του, ἵνα τὸ μοιράσῃ μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας του καὶ ὅπως ἥθελεν ἐγκρίνει.

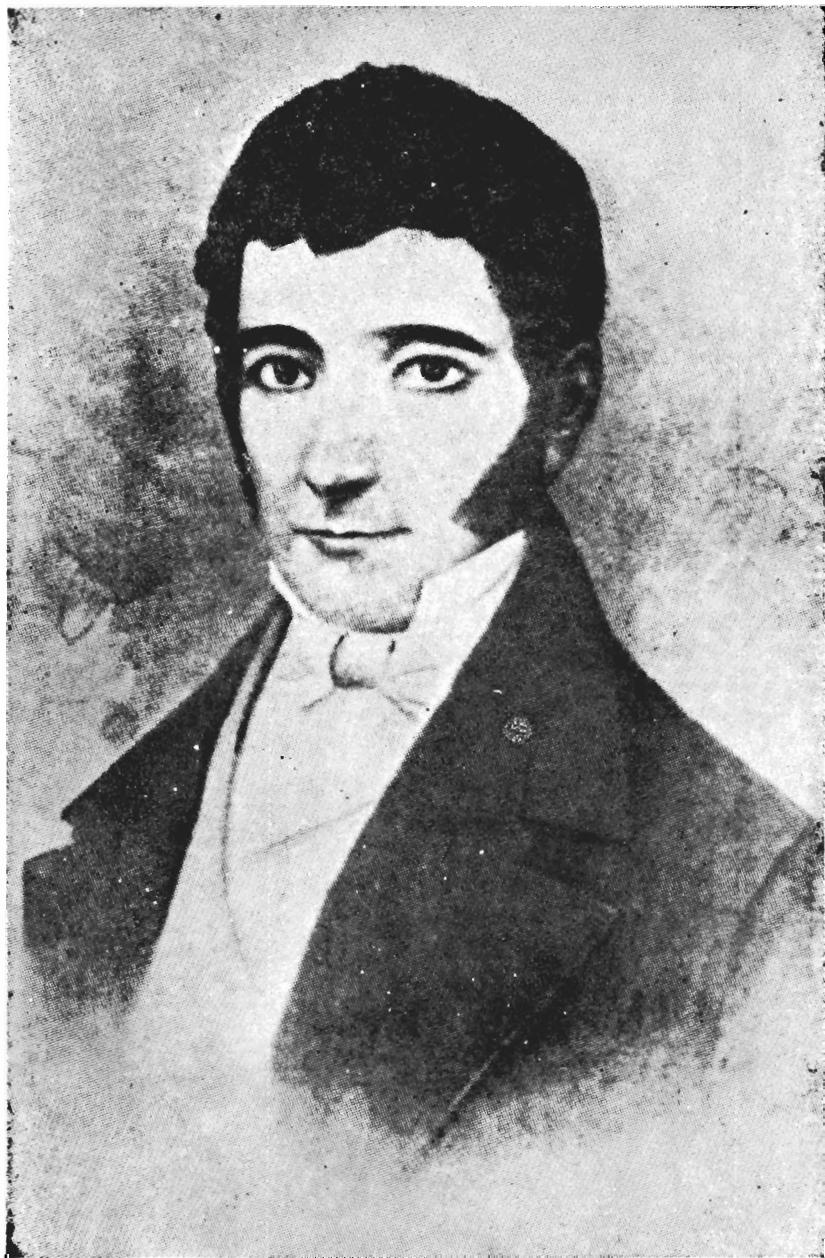
V. Ἀποκληρῶ τῆς περιουσίας μου καὶ παντὸς κληροδοτήματος ἦ πλεονεκτήματος οίουδήποτε υἱὸν τῶν ἀνεψιῶν μου μὴ γεννημένον ἐκ νομίμου γάμου (καὶ ἐὰν συνεπέια γάμου ἡ ἄλλως πως ἥθελε νομιμοποιηθῇ), ἔξαιρουμένου κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν τοῦ εἰρημένου Θεοδώρου Κανέλλη.

VI. Ἀνακαλῶ καὶ τελείως καταργῶ τὸ ἐξ 8.000 λιρῶν στερλινῶν κληροδότημα τὸ κληροδοτηθὲν πρὸς δφελος τοῦ Πολυτεχνείου Ἀθηνῶν διὰ τοῦ 14ου παραγράφου τῆς εἰρημένης Διαθήκης μου τῆς 18ης Ἀπριλίου 1879.

VII. Διὰ τοῦ πρώτου παραγράφου τῆς ἁγίεστης Διαθήκης μου ἐκληροδότησα τῇ συζύγῳ μου ἐν ἀπολύτῳ κυριότητι πᾶν ὃ, τι ἐκ τῆς περιουσίας μου κατὰ τὸν θάνατόν μου ἥθελεν εὑρεθῆ ἐν τῇ ἐν Βαλλέττα οἰκίᾳ μου, ὡς καὶ ἐν τῇ ἐν Notabile, ὅπου νῦν κατοικῶ, ἡ ἐν πάσῃ ἄλλῃ οἰκίᾳ, ἢν κατὰ τὴν εἰρημένην ἐποχὴν ἔχω ἡ κρατῶ πρὸς χρῆσίν μου, ἐδήλωσα δὲ ὅτι ἐν τῷ κληροδοτήματι ἐκείνῳ συμπεριλαμβάνονται παντὸς εἴδους πράγματα συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν χρημάτων καὶ ἀποκλειομένων ἄλλων. Νῦν ὅμως θέλω, ἵνα τὰ χρήματα καὶ γραμμάτια δποιαδήποτε τῶν δύο τραπεζῶν Μελίτης τὰ εὑρεθησόμενα κατὰ τὸν θάνατόν μου εἰς οἰανδήποτε τῶν οἰκιῶν μου μὴ συμπεριληφθῶσι, καὶ δὲν πρέπει νὰ ὑπονοῶνται ὡς συμπεριλαμβανόμενα εἰς τὸ εἰρημένον κληροδότημα.

VIII. Ἀνακαλῶ τὸν διορισμὸν τῶν κληρονόμων τὸν γενόμενον ἐν τῇ εἰρημένῃ διαθήκῃ μου τῆς 18ης Ἀπριλίου 1879, ἀφίνω ὅμως εἰς ἕκαστον τῶν ἀνεψιῶν μου, τὸν Νικόλαον Παππαφῆν, υἱὸν τοῦ μακαρίτου ἀδελφοῦ μου Γρηγορίου, καὶ τὸν Ἀντώνιον Κανέλλην, υἱὸν τῆς μακαρίτιδος ἀδελφῆς μου Μαρίας, ὡς κληροδότημα τὸ ποσὸν 3.000 λιρῶν στερλινῶν, ἐὰν θὰ ἔπιξήσωσιν ἔμοῦ.

IX. Καθιστῶ γενικοὺς κληρονόμους μου τοὺς κατὰ καιρὸν ἀνω εἰρημένους Ἐφόρους τῶν Σχολείων καὶ τοῦ Νοσοκομείου τῆς Κοινότητος Θεσσαλονίκης (οἵτινες ἐκλέγονται πάντοτε παρὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς ἐν τῇ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΦΕΣ

αὐτῇ πόλει 'Ελληνικῆς Κοινότητος) μὲ τὸν σκοπὸν καὶ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἴδούσωσιν ἐν τῇ εἰρημένῃ πόλει ἀσυλον διαρκὲς ὀνομασθησόμενον «Γηροκομεῖον Μελίτη» ἀνευ οὐδενὸς ἄλλου διακριτικοῦ σημείου ἢ προσθήκης, ἔνθα θὰ καταφεύγωσι καὶ συντηρῶνται τελείως γέροντες, πτωχοί, ἢ ἀνίκανοι δι' ἔργασίαν ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ἀνήκοντες εἰς τὴν 'Ελληνικὴν 'Ορθόδοξον 'Εκκλησίαν' τὸ ἀσυλον τοῦτο πρέπει νὰ ἔχῃ μέγεθος δυνάμενον νὰ περιλαμβάνῃ τοὺλάχιστον 150 πρόσωπα.

X. 'Ως μέσα τῆς ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ περιεχομένης διατάξεως, δηλ. πρὸς ἵδρυσιν καὶ συντήρησιν τοῦ εἰρημένου «Γηροκομείου Μελίτη» δρίζω τὰ τοκομερίδια τοῦ εἰσοδήματος (Rente) 4.000 τεσσάρων χιλιάδων φράγκων, ἀναφερομένων ἐν τῇ πρώτῃ παραγράφῳ τῆς παρούσης διαθήκης μου, ὡς καὶ τὰ τοκομερίδια ἄλλων ποσῶν δάντας, ἀτινα διαρκούσης τῆς ζωῆς μου ἐνέγραψα ἐπ' ὀνόματι τῶν εἰρημένων καταστημάτων Θεσσαλονίκης. Θέλω δὲ ἵνα οἱ ἔκτελεσταί μου διὰ τὸν αὐτὸν σκοπόν, ἀφοῦ πραγματοποιήσωσι τὴν περιουσίαν μου καὶ ἔκτελέσωσιν ὅλας τὰς λοιπὰς διατάξεις μου, καὶ πληρώσωσιν ὅλα τὰ ἔξοδα διὰ τὴν ἔκτελεσιν τῶν διαθηκῶν μου, δώσωσι τὸ ἐπίλοιπον εἰς τοὺς Κυρίους Hotttinguer & Co, ἵνα χρησιμοποιήσωσιν αὐτὸν οἱ εἰρημένοι Κύριοι πρὸς ἀπόκτησιν Γαλλικῆς 'Ράντας 3% ἐπ' ὀνόματι τῶν εἰρημένων Σχολείων καὶ τοῦ εἰρημένου Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης.

Θέλω δὲ ἵνα, ἅμα ἀποκτηθῇ τοιουτορόπως Γαλλικὴ 'Ράντα καὶ ἐγγραφῇ ἐπ' ὀνόματι τῶν εἰρημένων Καταστημάτων Θεσσαλονίκης, παραδώσωσιν ἀμέσως οἱ Κοι Χόττιγγερ καὶ Σας εἰς τοὺς ἔκτελεστάς μου τὰ σχετικὰ πιστοποιητικὰ τῆς τοιαύτης δάντας.

XI. Θέλω ὥστε ἢ ἴδιοκτησία τῆς δάντας τῆς κληροδοτηθείσης ὑπὲμοῦ πρὸς διαρκῆ βιόθειαν τῶν εἰρημένων Καταστημάτων Θεσσαλονίκης, τοῦ δημέντος 'Ορφανοτροφείου 'Αθηνῶν καὶ τοῦ εἰρημένου ἀσύλου «Γηροκομείου Μελίτη» νὰ μὴ δύναται ποτὲ ν' ἀπαλλοτριωθῇ καὶ ἵνα τὰ Καταστήματα ταῦτα, τὸ δοφανοτροφείον καὶ ἀσυλον λαμβάνωσι πρὸς βιόθειαν μόνον τὰ τοκομερίδια τῆς εἰρημένης 'Ράντας χωρὶς ποτὲ ν' ἀπαλλοτριοῦται τὸ κεφάλαιον ἢ ἴδιοκτησία τῆς 'Ράντας, ὡς ἐκ τούτου διατάσσω ὥστε ὅλα τὰ πιστοποιητικὰ τῆς 'Ράντας, δηλ. τὰ εὑρεθησόμενα ἐν τῇ οἰκίᾳ μου ἐπ' ὀνόματι τῶν εἰρημένων καταστημάτων Θεσσαλονίκης καὶ ἐπ' ὀνόματι τοῦ εἰρημένου δοφανοτροφείου 'Αθηνῶν, καθὼς καὶ τὰ τῆς δάντας, ἵτις θὰ ἐγγραφῇ, ὡς εἴπον προηγουμένως, μετὰ τὸν θάνατόν μου ἐπ' ὀνόματι τῶν αὐτῶν καταστημάτων Θεσσαλονίκης, καὶ τὰ τῆς εἰρημένης δάντας τῶν 4.000 φράγκων, τῶν ἀναφερομένων ἐν τῇ πρώτῃ παραγράφῳ τῆς παρούσης διαθήκης, ὅλα ταῦτα τὰ πιστοποιητικὰ διατάσσω ν' ἀποσταλῶσι παρὰ τῶν ἔκτελεστῶν μου εἰς τὴν ἐν 'Αθήναις 'Ελληνικὴν Τράπεζαν, ἢ εἰς τὸ ἐν τῇ αὐτῇ πόλει Θησαυροφυλάκιον τῆς 'Ελληνικῆς Κυβερνήσεως, ἢ εἰς ἄλλον τινὰ τόπον, δι-

ήθελον προτείνει οι Κύριοι Hottinguier & Co, ίνα διαμένωσι διαρκῶς ἐκεῖ ὡς ἀσφάλεια πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ εἰρημένου σκοποῦ μου. Ἐὰν δικαστής οἱ Κύριοι Hottinguier & Co θὰ ἔλεγον ὅτι δ σκοπός μου ἦδυνατο νὰ ἐπιτευχθῇ δι' ἄλλου μέσου, τοῦτο πρέπει νὰ γίνῃ παραδεκτόν.

XII. Ἀφοῦ συμπληρωθῇ ἡ ἤδρασις τοῦ εἰρημένου ἀσύλου καὶ ἀρξηται λειτουργοῦν, θέλω ὥστε κατ' ἕτος οἱ κατὰ καιροὺς Διειθυνταὶ τοῦ ἀσύλου δημοσιεύσωσιν ἐν ἐφημερίδι τινὶ τῆς Θεσσαλονίκης ἔκθεσιν ἀποδεκτὴν ἥφεις ὅλων τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος καὶ δεικνύουσαν τὸ ἐνεργητικὸν καὶ τὴν χρῆσιν τῆς Πάντας τῆς προωρισμένης διὰ τὸ εἰρημένον ἀσύλον καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐν αὐτῷ συντηρουμένων προσώπων.

XIII. Θέλω, ίνα τὸ ἀσύλον διατελῇ ἡπὸ τὴν ὑψηλὴν προστασίαν τοῦ Ἑλληνος Ὁρθοδόξου Ἐπισκόπου Θεσσαλονίκης καὶ ἡπὸ τὴν ἐπίσημον ἐπιτήρησιν τῶν εἰρημένων ἀντιπροσώπων τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος. Ἀπαξ ἥ δίς τοῦ ἔτους δ Ἐπίσκοπος θὰ δύνηται νὰ μεταβαίνῃ εἰς τὸ ἀσύλον, ίνα ἐπιβλέπῃ τὴν ἐσωτερικὴν Διεύθυνσιν τοῦ ἀσύλου, ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει οἱ Διευθυνταὶ τῷ δίδωσι 50 φράγκα.

Παρακαλῶ τὸν εἰρημένον Ἐπίσκοπον, ίνα, ἐὰν ἥθελε λάβει πληροφορίας παρ' ἀξιούμονι τινὸς προσώπου διαμένοντος ἐν τῷ τόπῳ, ὅτι μέρος τῶν τοκιμεριδίων τῶν προωρισμένων πρὸς συντήρησιν τοῦ ἀσύλου διετίθετο ἀλλώς πως, κοινοποιῆτο τὸ γεγονός τοῦτο εἰς τοὺς εἰρημένους ἀντιπροσώπους, οἵτινες νὰ τιμωρῶσι τοὺς ἐνόχους ἀναθέτοντες τὰ καθήκοντα αὐτῶν εἰς ἄλλους διευθυντὰς τῶν Σχολείων καὶ τοῦ Νοσοκομείου.

XIV. Διορίσας γενικοὺς κληρονόμους μου τοὺς κατὰ καιρὸν Διευθυντὰς τῶν εἰρημένων Σχολείων καὶ τοῦ εἰρημένου Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης, δὲν ἐννοῶ ὥστε οἱ Διευθυνταὶ οὗτοι ν' ἀναμίξωσιν ἥ ἐνώσωσι τὴν Διεύθυνσιν τοῦ ἀσύλου τούτου, οὐδεμίᾳ δὲ σχέσις θέλω νὰ ὑπάρχῃ μεταξὺ τοῦ ἀσύλου τούτου καὶ τῶν εἰρημένων Καταστημάτων.

XV. Ὡς ἔκτελεστὰς τῶν ἐν τῇ διαθήκῃ διατάξεών μου δοίζω καὶ πάλιν τοὺς ὑπὸ ἥδη δρισθέντας διὰ τῆς διαθήκης μου τῆς 18ης Ἀπριλίου 1879 μὲ τὰς ἔξης τροποποιήσεις. Πρῶτον, ἀντὶ τοῦ ἀνεψιοῦ μου Ἀντωνίου Κανέλλη, διορίζω τὸν κύριον Ἀλφρέδον Χριστιάν, υῖδον τοῦ μακαρίτου Σαμουήλ. Δεύτερον, ἐπειδὴ δὲν ἔξεπληρώθη κατὰ τύχην ἥ περιπτωσις, δι' ἥν εἶχον διορίσει ἐν ἔκτείνη τῇ διαθήκῃ τὸν κύριον Δρ. Λουδοβίκον Γανάδον, ἀνακαλῶ τὸν διορισμὸν τούτον, καὶ ἐπειδὴ δὲ Σιρό Ἀδριανὸς Δίγγλης, ἐν τῇ ἴδιοτητι αὐτοῦ ὡς πρώτου δικαστοῦ Μελίτης, δὲν δύναται πλέον νὰ εἴναι εἰς τῶν ἔκτελεστῶν μου, διορίζω ἀντ' αὐτοῦ τὸν Δρ. Ἰωσήφ Καρμπόνην, ἐπὶ τοῦ παρόντος δικηγόρου τοῦ Στέμματος, ἐν ἥ δὲ περιπτώσει οὕτος δι' αἰτίαν τινὰ δὲν θὰ θελήσῃ ἥ δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ δεχθῇ τὸ βάρος τοῦτο, τότε ν' ἀναπληροῖ αὐτὸν δὲν τοῦ εἰρημένου Σιρό Ἀδριανοῦ Δίγγλη

έκλεχθησόμενος. Παρακαλῶ δὲ τὸν Σίρο Δίγγλην νὰ ἐκλέξῃ πρόσωπον κατάλληλον τῇ περιστάσει.

XVI. 'Ἐν τῇ ὁμηρίῃ διαθήκῃ μου τῆς 18ης Ἀπριλίου 1879, διέταξα, ἵνα, ἀφοῦ ἐκτελεσθῶσιν ὅλα τὰ ὑπὸ τῆς διαθήκης μου διατασσόμενα, τὰ ἔγγραφά μου ὅλα καὶ τὰ βιβλία μου παραδοθῶσιν εἰς τὸν εἰρημένον ἀνεψιόν μου Ἀντώνιον Κανέλλην. Νῦν ὅμως θέλω, ἵνα, ἄμα λάβῃ τελείως πέρας ἡ ἐκτέλεσις τῶν διαθηκῶν μου, ὅλα τὰ ἔγγραφά μου καὶ βιβλία, ἄτινα οἱ ἐκτελεσταί μου ἥθελον λάβει ἐκ τῆς οἰκίας μου πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν διαθηκῶν μου, ἀποσταλῶσι παρ' αὐτῶν τῶν ἰδίων ἐκτελεστῶν μου πρὸς τοὺς Γενικοὺς κληρονόμους μου, μετὰ ἐπισυνημμένου λογαριασμοῦ τῆς διοικήσεως ἣ φύλλον δεικνύον τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς περιουσίας μου. Εἶδοποιῶ ὅμως τοὺς ἐκτελεστάς μου διτε εἰς ἐν μικρὸν ἔρμαριον κινητὸν καὶ κεκλεισμένον εὑρίσκονται ἐν τῷ τιμήματι τῷ ἐπιγραφομένῳ «δῆμητρος τῶν ἐκτελεστῶν μου» διάφορα ἔγγραφα, ἀναγκαιότατα διὰ τὴν διεύθυνσιν τῆς περιουσίας μου καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν τελευταίων θελήσεών μου, ἐπιθυμῶ δὲ ἵνα ἀναγνώσωσιν ὅλα καὶ ἰδίως βιβλιάριόν τι γεγραμμένον ὑπ' ἐμοῦ ἰδιοχείρως.

XVII. 'Ἐν τῇ αὐτῇ διαθήκῃ τῆς 18ης Ἀπριλίου 1879 παρήγγελλον ὃστε ἡ ἐκτέλεσις τῶν τελευταίων θελήσεών μου ἀποπερατωθῆ ἐντὸς δύο ἑτῶν ἀπὸ τοῦ θανάτου μου. Νῦν ὅμως θέλω, ἵνα ἡ προθεσμία αὕτη θεωρηθῇ μεταβληθεῖσα, ἀφήνων ἐλευθέρους τοὺς ἐκτελεστάς μου ἐν τοῖς συνδυασμοῖς αὐτῶν κατὰ τὰς περιστάσεις. Οἱ ἐκτελεσταί μου, ἀγγέλλοντες εἰς τοὺς Κους Baring Brothers & Co τὸν θάνατόν μου, διείλουσι νὰ ἔξουσιοδοτήσωσι νὰ πέμψωσι εἰς τοὺς Κους Hottinguer & Co πρὸς εἰσπράξιν ὅλα τὰ τοκομερίδιά μου Coupons τὰ πληρωτέα ἐν Παρισίοις, ἀκριβῶς ὅπως ἔκαμον ζῶντος ἐμοῦ.

XVIII. Θέλω ὃστε ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ κοιμητηρίῳ «Braxia» τάφου μου νὰ τεθῇ ἀπλουστάτη πλάξ μὲ τὴν ἔξῆς ἐπιγραφήν :

«Ἐνταῦθα κεῖται Ἰωάννης Νικολάου Παππαφῆς, γεννηθεὶς ἐν Θεσσαλονίκῃ τῷ 1792, ἔλθων εἰς Μάλταν τῷ 1810 καὶ ἀποθανὼν τῇ

Rabato τῆς Notabile τῇ 28η Νοεμβρίου 1883

(Υπογρ.) Ἰωάννης Νικολάου Παππαφῆ (L. S.)

Υ. Γ. Πρὸς ἀνάμνησιν τῆς πρὸς τὸν Σίρο Ἀδριανὸν Δίγγλην μακρᾶς καὶ εὐλικρινοῦς φιλίας μου, παρακαλῶ τὴν σύζυγόν μου νὰ δώσῃ τῷ εἰρημένῳ Κυρίῳ τὴν ἀργυρᾶν συσκευὴν (servizio) ἔξωτερικῆς ἐργασίας, συνισταμένην ἀπὸ μίαν καφετιέραν, μίαν τσαέραν, μίαν ζακχαροθήκην καὶ γαλακτοδοχεῖον. Θέλω ὅμως ἵνα οἱ ἐκτελεσταί μου πληρώσωσι τῇ συζύγῳ μου τὸ ἀντίτιμον αὐτῆς.

(Υπογρ.) Ἰωάννης Νικολάου Παππαφῆ

(Υπογρ.) Δρ. Ἰωσήφ Γαουδέντσιος Δεμπόνος.— P. L. Borg Emle, μάρτυς.— V. P. Attard, μάρτυς.— Ἀχιλλεὺς Μιχάλεφ, δημόσιος συμβολαιογράφος Μελίτης.

***Ἐπὶ τοῦ περικαλύμματος**

Τῇ 28ῃ Νοεμβρίου 1883 ἐνώπιον ἐμοῦ Ἀχιλλέως Μιχάλεφ, δημοσίου συμβολαιογράφου ἐν Μελίτῃ, καὶ ἐνώπιον τῶν κάτωθι ὑπογεγραμμένων ἀρμοδίων μαρτύρων παρουσιάσθη αὐτοπροσώπως δ Κύριος Ἰωάννης Νικολάου Παππαφῆ, εὗπορος υἱὸς τοῦ μακαρίτου Νικολάου, γεννηθεὶς ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ διαμένων ἐν Ραβάτῳ τῆς Νοτάμπιλε, γνωστὸς ἐμοί, καὶ μοὶ ἐνεχείρισε τοῦτο τὸ ἔγγραφον ἥ ἐσφραγισμένον φάκελλον, δηλώσας δ Κος Παππαφῆς ἐν τῷ περὶ τῆς παραδόσεως ταύτης πρακτικῷ, δπως δηλοῖ δτι τὸ ἔγγραφον αὐτὸν ἥ ἐσφραγισμένος φάκελλος περιέχει τὴν διαθήκην του.

Ἡ παροῦσα πρᾶξις τῆς καταθέσεως ἐγένετο καὶ ἐδημοσιεύθη (μετὰ προηγουμένην διαβεβαίωσιν τοῦ εἰρημένου Κον Παππαφῆ περὶ τῆς σημασίας τῆς αὐτῆς πρᾶξεως) ἐν Μελίτῃ, ἐν τῷ εἰρημένῳ Ραβάτῳ τῆς Νοτάμπιλε, ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐν ᾧ κατώκει, κειμένῃ ἐν ὅδῷ Βοσκέτου ἀρ. 41, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ διδάκτορος τῆς Ἱατρικῆς Ἰωσήφ Γαουδεντίου Δεμπόνου, υἱοῦ τοῦ μακαρίτου Νικολάου, γεννηθέντος ἐν Casale Zellug καὶ κατοικοῦντος ἐν τῷ εἰρημένῳ Ραβάτῳ, καὶ Φραγκίσκου They, εὐπόρου, υἱοῦ τοῦ μακαρίτου Πασχάλη, γεννηθέντος καὶ διαμένοντος ἐν τῷ αὐτῷ Ραβάτῳ μαρτύρων, μὴ συγγενεύοντων κατὰ τὴν μαρτυρίαν πρὸς τὸν εἰρημένον Κον Παππαφῆν οὕτε πρὸς ἐμὲ Συμβολ. ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένων βαθμῶν.

(‘Υπογρ.) Ἰωάννης Νικολάου Παππαφῆ.—Δρ. I. Γ. Δεμπόνος, μάρτυς.—Φραγκίσκος They, μάρτυς.—Ἀχιλλεὺς Μιχάλεφ, δημόσιος Συμβολαιογράφος Μελίτης.

(‘Υπογρ.) Δρ. I. Γ. Δεμπόνος.—P. L. Borg Emile, μάρτυς.—V. P. Attard, μάρτυς.—Ἀχιλλεὺς Μιχάλεφ, δημόσιος Συμβολαιογράφος Μελίτης.

"Οπισθεν τοῦ περικαλύμματος

Τῇ 1ῃ Δεκεμβρίου 1883

Ο Συμβολαιογράφος Ἀχιλλεὺς Μιχάλεφ παρουσίασε τὸν παρόντα φάκελλον κεκλεισμένον καὶ ἐσφραγισμένον περιέχοντα τὴν μυστικὴν διαθήκην τοῦ Ἰωάννου Νικολάου Παππαφῆ, εὐπόρου, υἱοῦ τοῦ Νικολάου, γεννηθέντος ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ διαμένοντος ἐν Ραβάτῳ τῆς Νοτάμπιλε ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἐνδοξοτάτου Κον Δρα Λορέντζου Χυερεβ, δικαστοῦ τοῦ δευτέρου τμήματος τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου τῆς Α. Μεγαλειότητος.

(‘Υπογρ.) Not. M. Λαρόζα, ἀρχειοφύλαξ. Ἀχιλλεὺς Μιχάλεφ, δημόσιος Συμβολαιογράφος Μελίτης. Λ. Χυερεβ. δικαστής.

Ο ὑποφαινόμενος Συμβολαιογράφος πιστοποιῶ δτι τὸ ἀνωτέρω ἔγ-

γραφον ἔντυπον, εἶναι ἀκριβὲς ἀντίγραφον τοῦ πρωτοτύπου φυλαττομένου παρ' ἐμοί.

Βαλλέττα, Μελίτης, τῇ 9η Ἀπριλίου 1886

Iuod Attester

Ἄχιλλες Μιχάλεφ

δημόσιος Συμβολαιογράφος Μελίτης Πιστοποιεῖ

Ἐπικυροῦται τὸ γνήσιον τῆς ἀνωτέρω ὑπογραφῆς τοῦ Κου Ἀχιλλέως Μιχάλεφ, δημοσίου Συμβολαιογράφου τῆς νήσου Μελίτης.

Ο πρῶτος Γραμματεὺς

(Τ.Σ.) Μελίτη 12η Ἀπριλίου 1886

Emilio di Petri

Νο 28 Υπογραμματεὺς τῆς Κυβερνήσεως

Ἡμεῖς, διευθύνων τὸ Γενικὸν Προξενεῖον τῆς Τουρκίας ἐν Μελίτῃ, ἐπικυροῦμεν τὸ γνήσιον τῆς ἀνωτέρω ὑπογραφῆς τοῦ Κυρίου Ἐμιλίου δὶ Πέτροι, βοηθοῦ τῆς Γραμματείας τῆς Κυβερνήσεως ἐν Μελίτῃ, ὡς καὶ τὸ ἀκριβὲς τοῦ περιεχομένου τοῦ ἔγγραφου.

Πρὸς πίστωσιν τούτου ὑπογράφομεν θέτοντες καὶ τὴν ἐπίσημον σφραγῖδά μας.

Νο 262 Μελίτη τῇ 12η Ἀπριλίου 1886

12 Ἀπριλίου 85 Ο διευθύνων τὸ Γενικὸν Προξενεῖον

Chy. NChrimpril

(Τ. Σ.)

Ιερὰ Μητρόπολις Θεσσαλονίκης

(Τ. Σ.) Ἀριθμ. Πρωτ. 460

Ἡ ἀνάγνωσις τῶν ἀνωτέρω δύο διαθηκῶν τοῦ ἀειμνήστου Ἰωάννου Ν. Παππαφῆ ἀποδεικνύει τὸ πρακτικὸν πνεῦμα, τὴν ταπεινοφροσύνην, τὴν φιλοπατρίαν, τὴν θρησκευτικὴν εὐλάβειαν καὶ τὴν φιλανθρωπικὴν διάθεσιν τοῦ εὐγενοῦς τούτου τῆς μακεδονικῆς πρωτευούσης τέκνου.

Ἀναγινώσκων τις τὰς δύο διαθήκας τοῦ διὰ τῆς δραστηριότητος, τῆς δῆμορεκείας καὶ τοῦ ἐμπορικοῦ του πνεύματος ἀναδειχθέντος καὶ πλουτίσαντος Θεσσαλονικέως, θαυμάζει τὴν ψυχραιμίαν καὶ τὴν εὐθικρισίαν, αἰτινες διέπουν καὶ χαρακτηρίζουν τὰ δύο αὐτὰ κείμενα. Ως καλὸς ἐμπορος καὶ οἰκονομολόγος, μακρὰν πάσης αἰσθηματολογικῆς ἀδυναμίας, κατανέμει τὴν περιουσίαν του κατὰ τὴν δικαίαν καὶ τιμίαν ἀντίληψίν του καὶ δίδει πρακτικὰς καὶ ὀφελίμους δῆμης εἰς τοὺς ἐκτελεστὰς τῶν διαθηκῶν του διὰ τὴν καλυτέραν διευθέτησιν καὶ διαχείρισιν τῶν περιουσιακῶν του στοιχείων, ἵνα μὴ καὶ τὸ ἐλάχιστον σπαταληθῆ, τούναντίον δὲ χρησιμοποιηθῆ κατὰ τὸν ἐπωφελέστερον τρόπον ὑπ' ἐκείνων, εἰς τοὺς δοπίους ἡθέλησε νὰ καταλείψῃ μετὰ θάνατον τὴν περιουσίαν του. Ἐχων ἐκ τῶν προτέρων προδια-

γεγοαμμένα τὰ ποσά, αἵτινα ἡθέλησε νὰ κληροδοτήσῃ εἰς διάφορα φυσικὰ ἥ
νομικὰ πρόσωπα, δὲν διστάζει νὰ περιορίζῃ τὰ ποσά ταῦτα κατὰ τὰς ἐν τῷ
μεταξὺ μέχρι τοῦ θανάτου του διατεθείσας ὑπὸ τοῦ Ἰδίου προκαταβολάς.
Καὶ εἰς αὐτὴν ἀκόμη τὴν σύζυγόν του, διὰ τὴν δποίαν ἐκδηλοῖ τόσας τρου-
φεράς ἀναμνήσεις, κληροδοτεῖ πλουσίαν μὲν μερίδα τῆς περιουσίας του,
ἄλλ' αὐστηρῶς καθοριζομένην καὶ ὑπὸ ὀρισμένας αἰρέσεις παρεχομένην.

'Εξ ἄλλου ἡ θρησκευτικῶς τηρουμένη ταπεινοφροσύνη του κατὰ τὴν
διάρκειαν τῆς ζωῆς του μαρτυρεῖται ἐκ τῶν ἀνωνύμων δωρεῶν, τὰς δποίας
ἐπανειλημμένως ἔκαμεν εἰς διάφορα εὐναγῆ Ἰδρύματα ἐν ὅσφι ἀκόμη ἔζη καὶ
τὰς δποίας μὲ τὰς διαθήκας λαμβάνει ὑπὸ ὅψιν, διὰ νὰ τὰς δλοκληρώσῃ.

'Απὸ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν διαθηκῶν τοῦ Ἰωάννου Ν. Παππαφῆ δια-
φαίνεται ἡ μεγάλη προσήλωσις εἰς τὰ ἐθνικὰ Ἰδεώδη, τὰ δποῖα κατ' ἔλαχι-
στον δὲν κατώρθωσε νὰ μειώσῃ ἥ ἐν τῇ ἔννη μακρὰ διαβίωσίς του. Καὶ ὅ-
ταν ἀκόμη ἔζη, ἐφρόντισε πάντοτε νὰ ἔλθῃ ἀρωγὸς πολύτιμος εἰς τὴν λει-
τουργίαν τῶν Ἑλληνικῶν ἐκπαιδευτηρίων καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ νοσοκομείου τῆς
Θεσσαλονίκης, ὡς καὶ τοῦ ἐν Ἀθήναις «Ορφανοτροφείου Γεωργίου καὶ
Αἰκατερίνης Χατζηκώστα». 'Άλλὰ καὶ μετὰ θάνατον διὰ τῶν διαθηκῶν του
ἐνθυμεῖται γενναιοφρόνως τὰ Ἰδια Ἑλληνικὰ εὐναγῆ Ἰδρύματα καὶ διαθέτει
σοβαρώτατον ποσὸν διὰ τὴν Ἰδρυσιν ἐν Θεσσαλονίκῃ «Γηροκομείου Μελίτη»,
ἔνθα νὰ καταφεύγουν καὶ συντηρῶνται «τελείως γέροντες, πτωχοὶ ἥ ἀνίκα-
νοι δι' ἐργασίαν» ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ἀνήκοντες εἰς τὴν 'Ἑλληνικὴν
Ορθόδοξον Ἐκκλησίαν. Μετάξυ τῶν ἐκτελεστῶν τῶν διαθηκῶν του ὁνομά-
ζει καὶ τὸν ἐν Μελίτῃ 'Ἐλληνα πρόξενον. 'Ρητῶς δὲ παραγγέλλει διὰ τῶν
διαθηκῶν του δπως δικαιοῦται ἥ 'Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις νὰ κάμη παντὸς
εἴδους διαβήματα, ἵνα λάβῃ εἰς τὴν κατοχήν της τὸ «Κεφάλαιον Παππαφῆ»
καὶ τὸ διανείμη μεταξὺ τῶν ἐν Ἀθήναις Φιλανθρωπικῶν Καταστημάτων,
ἐν ἥ περιπτώσει ἥ Κυβέρνησις Μελίτης ἥ ἥ ἀρμοδία 'Επιτροπὴ ἡθελον πα-
ραμειλήσει τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὑπὲρ τοῦ πληθυσμοῦ τῶν νήσων κληροδοτήμα-
τος ἥ ἐν τῇ ἐκτελέσει ἡθελον παραβιάσει διάταξίν τινα τῶν διαθηκῶν. Καὶ
ὅμως διαθέτης κατήγετο ἐκ Θεσσαλονίκης, ἥτις διετέλει τότε ὑπὸ τὴν τουρ-
κικὴν κατοχὴν.

'Άλλ' ὁ γενναιόφρων διαθέτης δὲν λησμονεῖ καὶ τὴν προσήλωσίν του
εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Χριστιανικὴν θρησκείαν. Θέλει τὸ μελετώμενον νὰ Ἰδρυ-
θῇ ἐν Θεσσαλονίκῃ «Γηροκομείου Μελίτη» νὰ διατελῇ ὑπὸ τὴν ἐψηλὴν
προστασίαν τοῦ 'Ἑλληνος Ὁρθόδοξου 'Επισκόπου Θεσσαλονίκης καὶ ὑπὸ
τὴν ἐπίσημον ἐπιτήρησιν τῶν ἀντιπροσώπων τῆς 'Ἑλληνικῆς Κοινότητος
τῆς πόλεως ταύτης. Συγχρόνως παρακαλεῖ τὸν αὐτὸν 'Επίσκοπον, «αὖν,
ἐὰν ἡθελε λάβει πληροφορίας παρ' ἀξιοτίμου τινὸς προσώπου διαμένοντος
ἐν τῷ τόπῳ, ὅτι μέρος τῶν τοκομεριδίων τῶν προωρισμένων πρὸς συντήρη-
σιν τοῦ ἀσύλου (τοῦ γηροκομείου) διετίθετο ἄλλως πως, κοινοποιῇ τὸ γε-

γονὸς τοῦτο εἰς τοὺς εἰδημένους ἀντιπροσώπους, οἵτινες νὰ τιμωρῶσι τοὺς ἐνόχους, ἀναθέτοντες τὰ καθήκοντα αὐτῶν εἰς ἄλλους διευθυντὰς τῶν Σχολείων καὶ τοῦ Νοσοκομείου». Προσηλωμένος εἰς τὰς πατρίους παραδόσεις καὶ εἰς τὰ παραγγέλματα τῆς Ἐκκλησίας, γράφει εἰς τὸ V ἄρθρον τῆς δευτέρας διαθήκης του: «³Αποκληρῷ τῆς περιουσίας μου καὶ παντὸς κληροδοτήματος ἥ πλεονεκτήματος οἰνοδήποτε υἱὸν τῶν ἀνεψιῶν μου μὴ γεννημένον ἐκ νομίμου γάμου (καὶ ἐὰν συνεπείᾳ γάμου ἢ ἄλλως πως ἡθελε νομιμοποιηθῆ), ἔξαιρον μένον κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν τοῦ εἰδημένου Θεοδώρου Κανέλλη».

‘Η φιλάνθρωπος διάθεσίς του δὲν εἶχεν δρια. Ἀφοῦ καθ’ ὅλον τὸν μακρὸν βίον του ἔκαμε πολλὰς καὶ πλουσίας δωρεὰς ἐντελῶς ἀνθορύβως καὶ ὑπὸ ἀπόλυτον ἀνωνυμίαν, διὰ τῶν δύο διαθηκῶν του διέθεσεν δλην τὴν κολοσσιαίαν περιουσίαν του εἰς φυσικὰ καὶ νομικὰ πρόσωπα, κατ’ ἔξοχὴν δὲ εἰς εὐαγῆ ἰδρύματα. Τὸ σπουδαιότερον δὲ χαρακτηριστικὸν τῆς γενναιοδωρίας του εἶναι ὅτι δὲν τὴν περιώρισε μόνον εἰς τὴν γενέτειράν του ἥ εἰς τὴν εὐρυτέραν πατρίδα του, ἀλλὰ τὴν ἐπεξέτεινε καὶ εἰς τὴν νῆσον, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἔζησε τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ βίου του, ἡσκησε τὸ ἐμπορικὸν ἐπάγγελμα καὶ ἐπλούτισε.

ΤΟ ΠΑΠΠΑΦΕΙΟΝ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟΝ «Ο ΜΕΛΙΤΕΥΣ»

Διανέμων ὅμως δ ἀείμνηστος Θεσσαλονικεὺς τὴν κολοσσιαίαν περιουσίαν του καθ’ ὃν πρακτικὸν καὶ ἀξιοθαύμαστον τρόπον δοίζει εἰς τὰς δύο διαθήκας του, δὲν ἐνεφορεῖτο ἀπὸ οἰανδήποτε ἐγωϊστικὴν ἐπιθυμίαν ἥ ἴδεαν, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ προσηλοῦτο καὶ θὰ ἐπέμενεν. ⁴ Ήτο πρόθυμος νὰ φέρῃ οἰασδήποτε μεταβολὰς εἰς τὰς τελευταίας ἐπιθυμίας του, ἀρκεῖ νὰ τῷ ἐγίνετο πειστικὴ καὶ δεδικαιολογημένη κατάλληλος εἰσήγησις ὑπὸ ὑπευθύνων προσώπων καὶ δογανώσεων.

Οὕτως, ὅτιν ἔλαβε τὴν ὑπὸ ἡμερομηνίαν 7/19 Αὐγούστου 1884 ἐπιστολὴν τῆς ‘Ἐλληνικῆς’ Ορθοδόξου Κοινότητος τῆς Θεσσαλονίκης, διὰ τῆς ὁποίας ἐπληροφορεῖτο, ὅτι ἀφ’ ἐνὸς μὲν προεῖχεν ἥ ἀνάγκη τῆς ἰδρύσεως ἐν Θεσσαλονίκῃ ⁵ Ορφανοτροφείου πρὸς περισυλλογήν, συντήρησιν καὶ διαπαιδαγώγησιν τῶν ἀποκλήρων τῆς τύχης δρφανῶν, τελείως ἀπροστατεύτων καὶ διατρεχόντων τὸν κίνδυνον τῆς διαφθορᾶς καὶ τῆς ἔξουθενώσεως, ἀφ’ ἐτέρου δὲ ὅτι ἥ ἐπιτόπιος τουρκικὴ ἀρχὴ ὅχι μόνον δὲν ἐμποδίζει τὴν ἰδρυσιν Ορφανοτροφείου, ἀλλὰ προστατεύει καὶ ὑποστηρίζει παρόμοια ἀγαθοεργὴν ἰδρύματα, ἔσπευσε ν’ ἀποστέλλῃ τὴν κάτωθι ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Πρόεδρον καὶ τοὺς ⁶Αντιπροσώπους τῆς ‘Ἐλληνικῆς’ Ορθοδόξου Κοινότητος Θεσσαλονίκης:

Μάλτα 10η Οκτωβρίου 1884

Κύριοι,

“Ἐλαβον εὐχαρίστως τὴν ἐπιστολήν Σας τῆς 7/19 Αὐγούστου δι’ ἓς

ἀλαντῶντες εἰς τὴν Ἰδικήν μου τῆς 1ης τοῦ ἰδίου, διατείνεσθε ἀναφορικῶς τῆς Ἰδρύσεως Ὁρφανοτροφείου ἐν τῇ πόλει Σας, διτὶ ἡ ἐπιτόπιος Ἀρχὴ ὅχι μόνον δὲν ἔμποδίζει, ἀλλὰ μάλιστα προστατεύει καὶ ἔρχεται εἰς ὑποστήριξιν παρομοίων ἴδρυμάτων ἀγαθοειδίας, συνεπῶς δὲ παρακαλεῖτε νὰ μὴ ἔγκαταλείψω τὴν ἀρχικὴν ἰδέαν μου, τοῦ νὰ θελήσω δηλονότι ν' ἀνεγείρω Ὁρφανοτροφείον ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἀποδεικνύοντες τὴν ὀφέλειάν του διὰ διαφόρων ἐπιχειρημάτων ἔμπεριεχομένων ἐν τῇ ἐν λόγῳ ἐπιστολῇ Σας, εἰς ἀπάντησιν τῆς δόπιας ἔρχομαι νὰ σᾶς ἐκφράσω τὴν ἔγκαρδιον εὐχαρίστησίν μου ἐπὶ τῷ διτὶ ἡ ἐπιτόπιος Ἀρχὴ ἀποδέχεται εὐνοϊκῶς τὴν ἴδρυσιν Ὁρφανοτροφείου. Οὐθενὸς δὲν τῷ καιρῷ τῷ προσήκοντι θὰ κοινοποιήσητε (θὰ κάμητε γνωστὴν) τὴν παροῦσαν αὐτόργαφον ἐπιστολήν μου, ἐπιβεβαιουμένην ὑπὸ τοῦ ὑποφαινομένου συμβολαιογράφου καὶ εἰς τὸν γενικοὺς κληρονόμους μου, διὸ ἵστις ἔξουσιοδοτῶ αὐτοῖς, ἵνα τὸ διὰ Γηροκομείον προωρισμένον χρηματικὸν ποσόν, διαθέσωσιν εἰς τὴν κατάρτισιν Ὁρφανοτροφείου διαιροῦντος. Σύμφωνα δὲ μὲν τὴν ἀντικατάστασιν ταύτην ἐννοῶ νὰ διαγραφῶσιν αἱ διαθέσεις μου, αἱ ἀφορῶσαι τὴν ἴδρυσιν Γηροκομείου. Τὸ Ὁρφανοτροφείον διφείλει νὰ δονομασθῇ «Μελιτεῦς» ἀνευ ἐτέρου διακριτικοῦ σημείου ἢ προσθήκης καὶ θέλω ἵνα ἐν αὐτῷ γίνωνται παραδεκτὰ δοφανὰ ἀργεναὶ Ἑλληνόπαιδα, καταγόμενα ἕξ οἰουδήποτε μέρους, κατὰ προτίμησιν διμως τὰ ἐν Θεσσαλονίκῃ γεγεννημένα καὶ ἀνήκοντα ἐν πάσῃ περιπτώσει εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἑλληνικὴν Ἔκκλησίαν. Επιθυμῶ δὲ ὅπως ἡ ἀγωγὴ γίνεται τοιαύτη, ὥστε νὰ δύνανται τὰ δοφανὰ ἐπανερχόμενα εἰς τὴν κοινωνίαν νὰ κερδίζωσι τὸν ἄρτον διὸ ἐντίμου ἐργασίας.

Χαιρετῶν ὑμᾶς μετὰ σεβασμοῦ ὑποσημειοῦμαι, Κύριοι, ταπεινότατος θεοράπων.

(Ὑπογρ.) Ἰωάννης Νικολάου Παππαφῆς

Ο ὁηθεὶς Ἰωάννης Νικολάου Παππαφῆς ὑπέγραψεν ἐπὶ παρουσίᾳ μου σήμερον τῇ 10η Ὀκτωβρίου 1884.

(Ὑπογρ.) Παῦλος Βασσάλου

δημόσιος Συμβολαιογράφος ἐν Μάλτᾳ

Ιερὰ Μητρόπολις Θεσσαλονίκης

(Τ.Σ.)

Ἄριθ. Πρωτ. 460

Τῆς ἐπιστολῆς ταύτης τὸ πρωτότυπον φαίνεται διτὶ ἐκρατήθη παρὰ τῷ συμβολαιογράφῳ, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς τρίτη, οὕτως εἰπεῖν, διαθήκη· συνεπῶς εἰς Θεσσαλονίκην ἀπεστάλη ἀντίγραφον, τῆς ὑπογραφῆς τοῦ Παππαφῆ πιστοποιουμένης μόνον διὰ τῆς πράξεως τοῦ συμβολαιογράφου.

Ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ἔξαγονται τὰ ἀκόλουθα συμ-

περάσματα : 1) Ἀρχικῶς δὲ εἰμνηστος Θεσσαλονικεὺς διεῖδε τὴν ἀνάγκην τῆς ἰδρύσεως ἐν τῇ γενετείᾳ του Ὁρφανοτροφείου, ἵνα γκάσθῃ δμως νὰ δρίσῃ διὰ τῆς δευτέρας διαθήκης του τὴν διὰ τῆς ἀναγραφομένης ἐν αὐτῇ δωρεᾶς του ἰδρυσιν γηροκομείου, φοβούμενος ὅτι ἡ ἐπιτόπιος τουρκικὴ ἀρχὴ δὲν θὰ ἐπέτρεψε τὴν ἰδρυσιν Ὁρφανοτροφείου ἐκ τοῦ φόβου, ὅτι ἐν αὐτῷ θὰ ἀνετρέφοντο ἑλληνοπρεπῶς τὰ δρφανὰ ἑλληνόπαιδα τῆς Θεσσαλονίκης. 2) Ἀφ' οὗ διελύθη ὁ φόβος του οὗτος κατόπιν τῆς ἐπιστολῆς τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθόδοξου Κοινότητος καὶ ἔσπευσε νὰ τροποποιήσῃ διὰ τῆς ἀνωτέρω ἐπιστολῆς του τὴν ἐπιθυμίαν του περὶ ἰδρύσεως ἐν Θεσσαλονίκῃ γηροκομείου διὰ τῆς δοιστικῆς πλέον ἰδρύσεως δρφανοτροφείου, παραγγέλλει «νὰ γίνωνται ἐν αὐτῷ παραδεκτὰ δρφανὰ ἀρρενα ἑλληνόπαιδα, καταγόμενα ἐξ οίου δήποτε μέρους, κατὰ προτίμησιν δμως τὰ ἐν Θεσσαλονίκῃ γεγεννημένα καὶ ἀνήκοντα ἐν πάσῃ περιπτώσει εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἑλληνικὴν Ἑκκλησίαν». Μὲ τὴν παραγγελίαν αὐτὴν ἐκφράζει τὸν πόνον του διὰ τὰ δρφανὰ παιδία, τὴν προτίμησίν του πρὸς τὰ δρφανὰ τῆς γενετείᾳς του καὶ τὴν εὐλάβειαν καὶ προσήλωσίν του εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Ἐθνος καὶ τὴν Ὁρθόδοξον Ἑλληνικὴν Ἑκκλησίαν. 3) Δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὴν περισυλλογὴν καὶ διατροφὴν τῶν ἀπροστατεύτων καὶ ἐγκαταλειμμένων δρφανῶν, ἀλλὰ θέλει καὶ τὴν κατάλληλον διαπαιδαγώγησιν καὶ προετοιμασίαν αὐτῶν διὰ τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς. «Ἐπιθυμῶ, λέγει, δπως ἡ ἀγωγὴ γίνεται τοιαύτη, ὥστε νὰ δύνανται τὰ δρφανὰ ἐπανερχόμενα εἰς τὴν κοινωνίαν νὰ κερδίζωσι τὸν ἄρτον δι' ἐντίμου ἐργασίας». 4) Παραγγέλλει : «Τὸ δρφανοτροφείον δφείλει νὰ ὀνομασθῇ «Μελιτεὺς», ἀνευ ἑτέρου διακριτικοῦ σημείου ἡ προσθήκης». Ἀποδεικνύει οὕτως ὅτι κατέχεται ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς ἀρετῆς τῆς ἐκδηλώσεως τῆς εὐγνωμοσύνης του πρὸς τὴν νῆσον ἐκείνην, ἥτις τὸν ἐφιλοξένησε καὶ ἐν τῇ ὅποιᾳ διῆλθε τὸ μέγιστον μέρος τῆς ζωῆς του, ἥσκησε τὸ ἐμπόριον, ἐπλούτισε καὶ ηντύχησεν. Ἐν ταυτῷ δμως ἐπιθυμεῖ νὰ διατηρήσῃ καὶ μετὰ θάνατον ἀνώνυμον τὴν μεγαλοδωρίαν του, μολονότι ἡ κοινωνία τῆς Θεσσαλονίκης, ἐξ εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν γενναιόφρονα δωρητὴν καὶ ἰδρυτήν, ὀνόμασε τὸ δρφανοτροφείον τῆς «Ἐθνικὸν Παπάφειον Ὁρφανοτροφείον δ Μελιτεύς».

Διὰ τὴν τακτοποίησιν τῶν ἀνωμαλιῶν τοῦ πρὸς τὴν Θεσσαλονίκην δωρηθέντος κληροδοτήματος Παππαφῆ συνέβαλε μεγάλως ὁ ἐν Μελίτῃ διαμένων ἀνεψιός τοῦ μεγάλου εὐεργέτου Ἀντώνιος Κανέλλης, ἐπανειλημμένως συνεννοηθεὶς μὲ τὸν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὑπουργὸν τῶν ἔξωτερικῶν τοῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου καὶ ἀείμνηστον μακεδόνα Στέφανον Δραγούμην.

Τὸ κληροδότημα τοῦτο ἀνήλθεν εἰς τὸ ποσδὸν τῶν 100.000 περίπου χρυσῶν λιθῶν ἡ φράγκων γαλλικῶν 2.309.530, ἀποτελούμενον ἐξ δμολογιῶν τοῦ διαρκοῦς παγίου γαλλικοῦ χρέους, εἰς γαλλικὴν Rante 3 %, καὶ ἀποφέρον ἐτησίως τόκους ἐξ 69.286 γαλλικῶν φράγκων. Ἐκ τῶν τόκων τοῦ ὡς

άνω κληροδοτήματος διηγέρθη τὸ ὁρφανοτροφεῖον, διετίθεντο δὲ κατὰ τὴν βούλησιν τοῦ διαθέτον :

Διὰ τὸ Θεαγένειον νοσοκομεῖον τῆς Θεσσαλονίκης γαλ. φρ. 7.440

Διὰ τὰ ἔλληνικὰ ἐκπαιδευτήρια τῆς πόλεως ταύτης » » 7.440

Διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ ὁρφανοτροφείου αὐτῆς » » 14.406

Τὸ Ἑθνικὸν Παπάφειον Ὁρφανοτροφεῖον ὃ Μελιτεὺς ἐκτίσθη εἰς τὸ ἀνατολικὸν τμῆμα τῆς πόλεως (συνοικία Ἀγίας Τριάδος—Ἀγίου Χρυσοστόμου), ἐντὸς εὐρυχώρου οἰκοπέδου, περιτοιχισμένου καὶ χρησιμοποιούμενου διὰ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ κυρίου κτηρίου καὶ τῶν διαφόρων ἐργαστηρίων, διὰ τὰς παιδιὰς καὶ τὰς γυμναστικὰς ἀσκήσεις τῶν τροφίμων καὶ διὰ τὴν δημιουργίαν ἀνθοκήπου, λαχανοκήπου, δενδρῶν καὶ ἀμπελῶνος. Τὸ ὅλον δὲ συγκρότημα περιβάλλεται ὑπὸ θαυμασίου πευκῶνος.

Τὸ καλλιμάρμαρον ὁρφανοτροφεῖον, εἰς μίαν τῶν αἱθουσῶν τοῦ διποίου είναι ἐγκατεστημένον ναῦδριον ἐπ' ὀνόματι ἄγιου Ἰωάννου τοῦ Προδοτόμου, ἐνθα ἐκκλησιάζονται οἱ ὁρφανοὶ τρόφιμοι κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτάς, ἥρξατο τῆς φιλανθρωπικῆς δράσεώς του ἀπὸ τοῦ ἔτους 1903. Ἐπὶ τῆς προμετωπίδος δὲ τοῦ κτηρίου ἔχει χαραχθῆ τὸ ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου μακεδόνος φιλολόγου Πέτρου Παπαγεωργίου ποιηθὲν ἐπίγραμμα.

ΤΟΙΟΝΔΑ ΟΡΦΑΝΙΚΟΙΣ ΠΑΠΠΑΦΗΣ ΔΕΙΜΑΤΟ ΟΙΚΟΝ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΧΑΡΜ ΕΣΘΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Τὴν 6ην Ὁκτωβρίου τοῦ 1903 εἰσήχθη ὁ πρῶτος τρόφιμος εἰς τὸ ἴδρυμα καὶ τὴν 12ην Ἰουνίου 1909 ἀπελύθησαν οἱ πρῶτοι ἀποφοιτήσαντες 17 ὁρφανοί. "Ἐκτοτε ηὗξήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ὁρφανῶν, οἵτινες ἔτυχον περιυθάλψεως καὶ διαπαιδαγωγήσεως ἐν τῷ Ἑθνικῷ τούτῳ ἴδρυματι, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ἀκολούθου πίνακος.

Πίναξ περιυθάλψεως ὁρφανῶν

*Έτος	*Αριθμὸς	*Έτος	*Αριθμὸς
1903]4 57	1914]15 92
1904]5 90	1915]16 88
1905]6 95	1916]17 77
1906]7 108	1917]18 96
1907]8 111	1918]19 101
1908]9 111	1919]20 82
1909]10 111	1920]21 105
1910]11 121	1921]22 114
1911]12 108	1922]23 108
1912]13 107	1923]24 129
1913]14 92	1924]25 158

'Ετος	'Αριθμός	'Ετος	'Αριθμός
1925]26 184	1940]41 294
1926]27 177	1941]42 299
1927]28 156	1942]43 294
1928]29 140	1943]44 254
1929]30 132	1944]45 212
1930]31 173	1945]46 195
1931]32 143	1946]47 218
1932]33 115	1947]48 385
1933]34 96	1948]49 443
1934]35 80	1949]50 481
1935]36 186	1950]51 494
1936]37 183	1951]52 532
1937]38 232	1952]53 586
1938]39 239	1953]54
1939]40 257		

Ἐπὶ πλέον κατὰ τὰ ἔτη 1948 - 50 ἐφιλοξενήθησαν εἰς τὸ ἴδουμα 4.650 ἀνταρτόπληκτα παιδία, κατὰ δὲ τὰ ἔτη 1951 - 52 185 ἑλληνόπαιδα, ἐπαναπατρισθέντα ἐκ Γιουγκοσλαβίας.

Κατὰ τὸ 1930ν ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὀρφανοτροφείου, διὰ νὰ εἰσαχθῇ εἰς αὐτὸν ἑλληνόπαις τις ἀπαιτοῦνται τὰ ἔξης προσόντα: 1) Νὰ εἶναι ὁρφανὸς πατρὸς καὶ μητρὸς ἢ μόνον πατρός. 2) Νὰ εἶναι ὅμολογουμένως ἀπορος. 3) Νὰ εἶναι ἡλικίας ἀπὸ 8 ἕτῶν συμπεπληρωμένων μέχρι 12 ἕτῶν ἐπίσης συμπεπληρωμένων. 4) Νὰ εἶναι ὑγιὴς κατά τε τὸ σῶμα καὶ τὸν νοῦν.

'Εκπαίδευσις τῶν δρφανῶν

Ἡ εἰς τοὺς τροφίμους μαθητὰς διδομένη μόρφωσις εἶναι:

- α) Πλήρης διδασκαλία τῶν μαθημάτων τοῦ δημοτικοῦ σχολείου.
- β) Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν τάξεων τοῦ δημοτικοῦ σχολείου τετραετῆς συστηματική, μεθοδικὴ καὶ θεωρητικὴ διδασκαλία εἰς γενικὰ καὶ εἰδικὰ τεχνικὰ μαθήματα πρὸς παροχὴν γενικῶν καὶ εἰδικῶν γνώσεων, ἐπικουρουσῶν εἰς τὴν τεχνικὴν καὶ ἐπαγγελματικὴν μόρφωσιν καὶ κατάρτισιν τῶν τροφίμων. Ἡ διδασκαλία αὗτη γίνεται βάσει τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος μαθημάτων τῆς σχολῆς μηχανικῶν «δ Εύκλείδης», μεθ' ἣς τὸ Παπάφειον συνεργάζεται ἀπὸ τοὺς ἔτους 1938 μὲ ἀριστα διὰ τὴν θεωρητικήν, τεχνικὴν καὶ ἐπαγγελματικὴν κατάρτισιν τῶν τροφίμων ἀποτελέσματα.

Εἰς τὸ πρόγραμμα προβλέπονται καὶ ὡραι συστηματικῆς ἐργαστηριακῆς ἀσκήσεως εἰς τὰ ἐπὶ τούτῳ λειτουργοῦντα ἐργαστήρια: 1) Μηχανουργεῖον 2) Χυτήριον 3) Ἡλεκτροτεχνουργεῖον 4) Λευκοσιδηρουργεῖον 5)

Σιδηρουργείον 6) Μηχανουργείον 7) Ἐπιπλοποιείον 8) Ξυλουργείον 9)
'Υποδηματοποιείον καὶ 10) 'Ραφεῖον.

Ἐκ τούτων τὰ πέντε πρῶτα ἀνεκαυνίσθησαν πλήρως δι' ἀνεγέρσεως νέων ἐργαστηριακῶν ἐγκαταστάσεων χάρις εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς καὶ τοῦ Ὑπουργείου κοινωνικῆς προνοίας, καὶ τῶν δοποίων τὰ ἐγκαίνια ἐτελέσθησαν ἐν πάσῃ ἐπισημότητι παρουσίᾳ τῶν ἀρχῶν τῆς πόλεως καὶ πλήθυς κόσμου τὴν 9ην Ιουλίου 1952.

Οἱ ἔξασκηθέντες τρόφιμοι ἀπὸ τοῦ 1946 κατανέμονται ὡς ἔξῆς :

Σχολικὰ ἔτη	Ξυλουργείον	Μηχανούργειον	Ἡλεκτρο-τεχνουργείον	Σιδηρουργείον τοποείον	Ύποδηματοποιείον	Ραφεῖον	Σύνολον
1946]47	40	10	20	40	30	25	165
1947]48	60	30	30	40	25	25	210
1948]49	80	50	40	50	20	20	260
1949]50	110	48	52	48	18	16	292
1950]51	132	52	55	68	16	14	337
1951]52	173	64	72	79	5	15	408

Ἄπὸ τοῦ 1946 κ.ξ. ἀπεφοίτησαν κατὰ ἐπαγγέλματα ὡς ἔξῆς :

Σχολικὰ ἔτη	Ξυλουργοὶ	Μηχανοτεχνῖται	Ἡλεκτρο-τεχνῖται	Σιδηροχρυσοὶ	Ύποδηματοποιοί	Ράπται	Σύνολον
1946]47	1	1	1	4	3	1	11
1947]48	4	2	2	3	4	1	16
1948]49	3	5	4	2	2	2	18
1949]50	4	13	—	7	1	1	26
1950]51	18	10	10	8	3	1	50
1951]52	17	18	10	10	1	4	60

Ἄπὸ τοῦ ἔτους 1946 κ.ξ. ἔξεπαιδεύθησαν τρόφιμοι ὡς ἔξῆς :

*Ετη	Δημοτικὸν σχολεῖον						Σύνολον
	A'	B'	T'	ά'	ξ'	ε'	
1946]47	10	31	26	25	39	32	163
1947]48	13	42	54	43	57	71	280
1948]49	4	24	53	66	59	52	258
1949]50	6	12	30	64	67	67	246
1950]51	1	9	20	38	77	72	217
1951]52	1	3	21	32	57	80	194

Γυμνάσιον

*Ετη	A'	B'	T'	ά'	ξ'	ε'	Σύνολον
1946]47		15					15

1947]48	54	54
1948]49	40	40
1949]50	39	52
1950]51	13	
1951]52		

Σχολὴ Μηχανικῶν «Εὐκλείδης»

'Ετη	Μηχανουργοὶ Ἡλεκτρολόγοι Ξυλουργοὶ Προπαρασκευαστῶν						Σύνολον
	A'	B'	Γ'	A'	B'	Γ'	
1946]47							—
1947]48	36						36
1948]49	47	9	24				80
1949]50	46	27	5	22	16		116
1950]51	34	27	10	16	22	8	167
1951]52	43	29	15	19	14	17	256

'Ηθικὴ ἀγωγὴ

Εἰς τὸ ἀνωτέρῳ πρόγραμμα τῆς ἐκπαίδευσεως προστίθεται καὶ τὸ τῆς ἡθικῆς καὶ σωματικῆς ἀγωγῆς διὰ καταλλήλων ἔθνικοθρησκευτικῶν ὅμιλῶν, θεατρικῶν παραστάσεων, μεθοδικῆς σωματικῆς ἐκγυμνάσεως, ἀθλοπαιδιῶν, ἀγωνισμάτων στίβου κτλ., ὡς καὶ διὰ τῆς πλήρους καταρτίσεως χορωδίας καὶ φιλαρμονικῆς μπάντας, ἵτις συγκροτηθεῖσα ἀπὸ ἑτῶν συμμετέχει εἰς πᾶσαν κοινωνικὴν καὶ ἔθνικὴν ἐκδήλωσιν.

Κατὰ τὰ ἔτη 1946 - 1952 ἐσημειώθη ἡ ἔξιτις μουσικὴ κίνησις τῶν τροφίμων τοῦ Ὁρφανοτροφείου :

'Ετη	Δύναμις	'Αποφοιτήσαντες
1946]47	50	9
1947]48	47	9
1948]49	50	6
1949]50	55	10
1950]51	65	12
1951]52	75	7

Ποικίλον λοιπόν, εὐεργετικὸν καὶ ὡφέλιμον διὰ τοὺς δροφανοὺς τροφίμους του εἶναι τὸ μορφωτικὸν ἔργον τοῦ «Ἐθνικοῦ Παπαφείου Ὁρφανοτροφείου δ Μελιτεύς». Ἐκτὸς τῶν γραμματικῶν καὶ τῶν τεχνικῶν γνώσεων, παρέχονται εἰς τοὺς ἀποκλήρους καὶ ἐστερημένους οἰκογενειακῆς θαλπωρῆς νέους τὰ ἀπαραίτητα ψυχαγωγικὰ μέσα, ὥστε νὰ μὴ στεροῦνται τῶν ἀπολαύσεων καὶ τῆς χαρᾶς τῆς παιδικῆς ζωῆς των. Ἐπὶ πλέον τὸ στοργικὸν οἰκογενειακὸν πνεῦμα, τὸ διοποίον διέπει τὰς σχέσεις τῶν τροφίμων καὶ τοῦ προσωπικοῦ, ἡ τακτικὴ παρακολούθησις κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἔօρτας τῆς

θείας λειτουργίας ἐν τῷ ναῖσκῳ τοῦ κτηρίου καὶ ἡ συμμετοχή των εἰς διαφόρους ἔθνικὰς ἐκδηλώσεις καὶ ἑορτάς, ἀποσκοποῦν εἰς τὴν δημιουργίαν ἀνθρώπων ὑγιῶν τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα, πεποικισμένων μὲ εὐγενῆ χαρακτῆρα καὶ προσηλωμένων μὲ ἀπόλυτον πίστιν καὶ ἐνθουσιασμὸν εἰς τὰς θρησκευτικὰς καὶ ἔθνικὰς παραδόσεις τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς.

‘Εθνικοκοινωνικὴ συμβολὴ

Παρ’ δλον τὸν κλονισμόν, τὸν διποίον ὑπέστη τὸ ἕδρυμα ἐκ τῶν συχνῶν ἐπιτάξεων λόγῳ τῶν πολεμικῶν γεγονότων, δχι μόνον ἔξεπλήρωσε πάντοτε τὸν κύριον προορισμόν του, ἀλλ’ ἀνταπεκρίθη καὶ εἰς ἄλλας ἔθνικὰς καὶ κοινωνικὰς ἀνάγκας. Οὕτω παρέσχε φιλόξενον στέγην καὶ στοργικὴν περιθαλψιν εἰς 4650 συμμοριόπληκτα ἑλληνόπαιδα καὶ τὰ προώθησεν εἰς ἄλλα εὐαγῆ ἕδρυματα καὶ παιδοπόλεις, ματαιώσαν τὴν αὔξησιν τοῦ ἀπαισίου παιδιμαζώματος. Τριακόσιοι ἐκ τῶν ἑλληνοπαίδων τούτων παρέμειναν εἰς τὸ ἕδρυμα καὶ εῦρον φιλόστοιχον περίθαλψιν εἰς τὴν βραδύτερον ἐν αὐτῷ λειτουργήσασαν παιδόπολιν “Ἄγιος Γρηγόριος δ Παλαμᾶς.

‘Υλικὴ καὶ ἥθικὴ ἀναγνώρισις τοῦ ἔργου τοῦ ἕδρυματος

Προπολεμικῶς τὸ ἕδρυμα ἦτο αὐτοσυντήρητον¹ οἱ τόκοι τοῦ κληροδοτήματος Παπάφη δχι μόνον ἐπήρχον διὰ τὴν ἀνετον συντήρησίν του, ἀλλὰ καὶ μέρος αὐτῶν διειθέτει διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Θεαγενείου Νοσοκομείου καὶ τῶν ‘Ἑλληνικῶν σχολείων τῆς Θεσσαλονίκης. Μεταπολεμικῶς δημοσιεύεται πρὸς ἀνυπερβλήτων δυσχερειῶν πρὸς συνέχισιν τοῦ ἔθνικοκοινωνικοῦ ἔργου του λόγῳ τῆς ἀνεπαρκείας τῶν τόκων καὶ τῶν λοιπῶν πόρων του. Εὐτυχῶς τὸ Κράτος ἔξετίμησε τὸ πολλαπλῶς ὁφέλιμον ἔργον τοῦ ἕδρυματος καὶ διὰ τοῦ ‘Υπουργείου τῆς κοινωνικῆς προνοίας ἀνέλαβεν ἀπὸ τοῦ 1935, δυνάμει τοῦ Ν. Δ. τῆς 7 — 10 — 1935 Φ. Ε. Κ. 445, τὴν κάλυψιν τῶν δαπανῶν του διὰ τῆς ἀναγκαιούσης πρὸς τοῦτο ἐπιχορηγήσεως. Οὕτω διὰ τῆς κρατικῆς ἐπιχορηγήσεως, τῶν ἐκάστοτε δωρεῶν φιλανθρώπων καὶ διὰ τοῦ προϊόντος τῆς παραγωγῆς τῶν ἐργαστηρίων τοῦ ἕδρυματος ἔξησφαλίσθη ἡ ἀπρόσκοπτος λειτουργία αὐτοῦ.

² Άλλὰ καὶ ἥθικῆς ἀμοιβῆς ἔτυχε τὸ ‘Ἐθνικὸν Παπάφειον ‘Ορφανοτροφεῖον δ Μελιτεύς. ‘Εκτιμῶσα ἡ ‘Ακαδημία ‘Αθηνῶν τὴν ἀπὸ τῆς ἕδρυσεως τούτου διεξαγομένην φιλανθρωπικήν, κοινωνικὴν καὶ ἔθνικὴν δρᾶσιν, ἐβράβευσεν αὐτὸν κατὰ τὴν πανηγυρικὴν συνεδρίαν τῆς 25 - 12 - 49. Ιδοὺ τὸ σχετικὸν δίπλωμα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Τύχη ἀγαθῆ

“Εδοξε τῇ ‘Ακαδημίᾳ ‘Αθηνῶν τὸ ἐν τῇ Θεσσαλονικέων πόλει ‘Ἐθνικὸν Παπάφειον ‘Ορφανοτροφεῖον «Μελιτέα»

Βραβεῖσα

ὅτι διὰ πεντήκοντα ἑτῶν καὶ δουλευούσης ἔτι τῆς πόλεως οὐδὲν ἐλλείπον διατετέλεκεν, ἵνα ἡ τῶν δρφανῶν τροφὴ καὶ παιδεία ὡς ἀρίστη ἀεὶ ἀποβαίνῃ οὕτα τε Ἐλλήνων παισὶ ἀρμόζει καὶ τὸ ἐπὶ τῇ πατρίδι φρόνημα ἀκλόνητον παραμένῃ. Οὗτῳ δὲ ἔαυτὸ δῆτας ἐλληνοτροφεῖον ἀπέφηνε καὶ τῷ γένει τῷ ἐλληνικῷ τῷ κατὰ τὴν Μακεδονίαν τιμιώτατον ἴδρυμα καὶ πᾶσι τοῖς Ἐλλησιν ὑπογραμμόν, κατάξιον δὲ τῆς Ἰωάννου τοῦ Παπαφῆ τοῦ κτίστου ἀγαστῆς μνήμης ἀνεῖπεν δὲ τὰς τιμὰς ἐν τῇ τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς πανηγύρει ἔτους χιλιοστοῦ καὶ ἐνεακοσιοστοῦ καὶ τετταρακοστοῦ καὶ ἐνάτου.

‘Ο Πρόδρομος
Δ. Πολίτης

‘Ο Γεν. Γραμματεὺς

Πρωτεργάτης καὶ συντελεσταὶ

Βεβαίως πᾶσα τιμὴ καὶ ἔθνικὴ εὐγνωμοσύνη ὀφείλεται εἰς τὸν ἀείμνηστον μέγαν εὐεργέτην Ἰωάννην Ν. Παππαφῆν διὰ τὴν γενναιόφρονα δωρεάν, τὴν δποίαν διέθεσε μετὰ τὸν θάνατόν του, διὰ νὰ ἴδρυθῇ τὸ κοινωφελέστατον καὶ ἔθνικώτατον Ὁρφανοτροφεῖον ἐν τῇ γενεθλίῳ του πόλει. ‘Εὰν οἱ νεκροὶ ἔξακολουθοῦν νὰ αἰσθάνωνται, ἀσφαλῶς ἡ ψυχὴ τοῦ εὐγενοῦς αὐτοῦ τέκνου τῆς Θεσσαλονίκης θὰ ἀγάλληται ἀπὸ εὐφροσύνην διὰ τὸ συντελεσθὲν καὶ συντελούμενον ἔργον χάρις εἰς τὴν μεγαλοδωρίαν του. Χιλιάδες ἀποκλήρων καὶ ἔγκαταλειμμένων ὁρφανῶν ἐλληνοπαίδων περισυλλέγονται, στεγάζονται, σιτίζονται, ἐκπαιδεύονται καὶ παραδίδονται εἰς τὴν κοινωνίαν καλοὶ ἀνθρωποι, εὐλαβεῖς χριστιανοί, τίμιοι πατριῶται καὶ ἱκανοὶ ἐπαγγελματίαι, ἐφωδιασμένοι μὲ τὰ μέσα νὰ ἔξασφαλίσουν τὴν συντήρησίν των καὶ τὴν συντήρησιν τῶν οἰκογενειῶν των μὲ τὸν τίμιον ἴδρωτά των. ‘Ολοι αὐτοὶ χωρὶς τὴν γενναιοδωρίαν τοῦ Ἰωάννου Ν. Παππαφῆ θὰ καθίσταντο ἔρμαια τῆς διαφύρας, τῆς ἔξουθνώσεως, τῆς σαγηνεύσεως ἀπὸ σατανικὰς ἀνθελληνικὰς προπαγάνδας καὶ εὐάλωτα ἀθύρματα τοῦ σλαυοκομιμονισμοῦ. ‘Οθεν ὑπῆρξεν ἀπολύτως δεδικαιολογημένη ἡ φαεινὴ ἰδέα, τὴν δποίαν ἔσχεν δ Σύλλογος τῶν «Ἀποφοίτων Παπαφείου δ Μελιτεὺς» νὰ προσφέρῃ ἐκ τοῦ ὑστερήματος τοῦ μόχθου τῆς ἐργασίας τῶν μελῶν του, διὰ νὰ δημιουργηθῇ δ χρηματικὸς πυρὸν πρὸς ἔξασφάλισιν τοῦ ἀναγκαίον ποσοῦ διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῆς προτομῆς τοῦ μεγάλου εὐεργέτου των. ‘Εὰν συνεπληρώθῃ τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς ὥραιας ἰδέας τῶν Ἀποφοίτων τοῦ Παπαφείου μὲ τὴν εἰσφορὰν τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης καὶ μὲ τὸ προϊὸν τοῦ ἐνεργηθέντος μεταξὺ τῶν Θεσσαλονικέων καὶ τῆς μαθητιώσης νεολαίας τῆς πόλεως μας ἐράνου, κατ’ οὐδὲν μειοῦται ἡ ἐκδήλωσις σεβασμοῦ καὶ εὐγνωμοσύνης τῶν ἐν λόγῳ ἀποφοίτων πρὸς τὸν πατέρα καὶ σωτῆρά των.

‘Αλλὰ καὶ ἡ πόλις τῆς Θεσσαλονίκης δὲν παύει νὰ γεραίρῃ τὴν μνή-

μην τοῦ καλοῦ καὶ εὐγενοῦς τέκνου της. Κατὰ τὴν Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδόξίας ἐκάστου ἔτους πάνδημον τελεῖται ἐν τῷ ἴδρυματι μνημόσυνον, χοροστατοῦντος τοῦ παναγιωτάτου Μητροπολίτου τῆς μακεδονικῆς πρωτευούσης εἰς τιμὴν καὶ μνήμην τοῦ ἀειμνήστου Ἰωάννου Ν. Παππαφῆ.

"Εργον ὅμως δικαιοσύνης ἀποτελεῖ καὶ ἡ ἀναγνώρισις τῶν ὑπηρεσιῶν, τὰς δποίας προσφέρει ἀνελλιπῶς ἀπὸ τοῦ 1903 ἡ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἐκάστοτε Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης πενταμελῆς Διοικητικής Ἐπιτροπῆς, ὡς καὶ τὸ φιλοτίμως ἐργαζόμενον διδακτικὸν προσωπικὸν τοῦ ἴδρυματος. Ἐπὶ 50 σχεδὸν ἔτη συνεχίζεται μία ἀθρόυσβος, ἀλλὰ καρποφόρος ἐργασία ὑπὸ εὐσυνειδήτων συντελεστῶν τῆς ἐκπληρώσεως τῶν πόθων καὶ τῶν ἐλπίδων ἐνδειγόμενου καὶ ἰδεαλιστοῦ πρωτεογάτου, οὗτος ὑπῆρξεν δὲ Ἰωάννης Νικολάου Παππαφῆς.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Ν. ΛΕΤΣΑΣ